

დავუბათავს
შემოდგომაზე
ითვლიან...

კოვიდი
და ჩვენი
ზერეჟერე
ოპოზიცია

მუნიციპალური განვითარების ფონდის საეჭვო ტენდერები

5
შურნალისტური
გამოძიება

გოქსელ
გენრი თურქი
„ოსტაპ ბენდერი“?

— ჩუხო აჟაძე —

განგაზიტი რჩეული
პრის უპილი

6 7

უხუვადრა დიდ მნარალთან

მეცნიერები - პანდემიის
დასამარსხებლად

საქართველოს მეცნიერებათა აკა-
დემიაში გუშინ პრეზიდენტის სხდომა
გაიმართა, რომელსაც დააგვიდათ
კონტროლის ეროვნული ცენტრის
ხელმძღვანელი ამირან გამყრელიძე და
მისი მოადგილე პაატა იმნაძე ესრე-
ბოდნენ.

მეცნიერებათა აკადემიის პრეზი-
დენტის გიორგი კვესიტაძის თქმით,
სასურველია, უფრო მეცნიერული
დონე მიეცეს კორონავირუსის პანდე-
მიასთან დაკავშირებულ საკითხებს.

„გამოჩენილ ქართველ ექიმებს ვხვდებით, გვინდა, უფრო სე-
რიოზული, საფუძვლიანი, ფუნდამენტური მიდგომა იყოს. გვინდა,
შევქმნათ აკადემიის ექიმებით გაერთიანებული მუდმივმოქმე-
დი ჯგუფი, რომელიც იმუშავებს ამ საკითხზე. გვინდა, უფრო
მეცნიერული დონე მიეცეს ამ მიმართულებას. ეს შესაძლებელია
და გვყავს ამის შესაფერისი ექიმები“, — განაცხადა მეცნიერე-
ბათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტმა. ამასთან, როგორც
ამირან გამყრელიძემ აღნიშნა, დღევანდელ შეხვედრაზე ისა-
უბრეს იმ მეთოდებზე, რომელიც აქამდე გამოუყენებიათ კო-
რონავირუსის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

„მადლობა მეცნიერებათა აკადემიას, დღეს მოგვიწვიეს და მეც-
ნიერული თვალთახედვით განვიხილეთ ეს პროცესები. მასალა უკვე
საკმაოდ დაგროვდა, რისი სამეცნიერო ანალიზიც ძალიან საინ-
ტერესოა. ვფიქრობ, მეცნიერებათა აკადემიასთან ერთად, სადაც
საკმაოდ დიდი კვლევითი პოტენციალია, შეიძლება მისი გაანა-
ლიზება, რომ უფრო სერიოზულად შევხვდეთ, თუ ასეთი იქნა,
კიდევ მეორე-მესამე ტალღას“, — განაცხადა ამირან გამყრელიძემ.

საქართველო ტურისტების თავშესაფარია!

ბრიტანული გამოცემა Daily Express-ი პანდემიის
წინააღმდეგ ბრძოლაში საქართველოს წარმატებაზე
და ქვეყნის, როგორც უსაფრთხო ტურისტული დანიშ-
ნულების ადგილზე წერს.

სტატიაში აღნიშნულია, რომ საქართველო, სა-
დაც „აღირიცხა მხოლოდ 12 გარდაცვალების შემ-
თხვევა და 700-ზე ოდნავ მეტი დაინფიცირების
შემთხვევა, დღეს უმეტესწილად თავისუფალია ვი-
რუსისგან“.

„საერთაშორისო და ადგილობრივი ვიზიტორე-
ბისთვის ქვეყანაში ჩამოსვლის და ქვეყნის შიგნით
მოგზაურობის უსაფრთხო გზების შექმნა, არის ვი-
რუსთან მთავრობის წარმატებული ბრძოლის შემ-
დგომი ეტაპი“, — ნათქვამია სტატიაში.

„საქართველო საერთაშორისოდ აღიარებულ იქ-
ნა COVID-19 პანდემიასთან ეფექტურ ბრძოლაში.
მსოფლიო დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ საქარ-
თველო იქნება საერთაშორისო მგზავრებისა და დას-
ვენების მსურველთა თავშესაფარი. მთავრობა გა-

აგრძელებს ტურიზმისა და სტუმართმოყვარეობის
სექტორის მხარდაჭერას, რომ უზრუნველყოს
ზრუნვის უმაღლესი სტანდარტები, დაიცვას სამუ-
შაო ადგილები და საარსებო პირობები საქარ-
თველოს ტურიზმის სექტორში“, — ავტორი ციტი-
რებს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს.

„საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გიორგი გა-
ხარია აცხადებს, რომ უნდა შეიქმნას „საშაერო ხი-
დები“, რომლებიც ადამიანებს დააკავშირებს უსაფ-
რთხო ქვეყნებთან, სადაც ინფექციის მაჩვენებელი
უმიწუნებელია“, — წერს The Express.

სტატიაში ასევე მოყვანილია საქართველოს
ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ხელ-
მძღვანელის მარიამ ქვრივიშვილის მოწოდება
ბრიტანელი მოგზაურების მისამართით: „ჩვენ მო-
ხარულნი ვიქნებით კვლავ ვუმასპინძლოთ ბრიტა-
ნელ სტუმრებს, რომ მათ განიცადონ საქართველოს
და შავი ზღვის სილამაზე უსაფრთხო და ჯანმრ-
თელ გარემოში“.

თეა წულუკიანი შესაძლოა, „ქართული ოცნების“ საარჩევნო სიის პირველი ნომერი იყოს. ინფორმაცია აქტუალური მას შემდეგ გახდა, რაც გიორგი გახარია პარლამენტის ტრიბუნაიდან გიგა ბოკერიას საპასუხოდ განაცხადა, რომ წულუკიანს დააწინაურებს. ოპოზიციაში აცხადებენ, რომ იუსტიციის მინისტრის პირველობა, კარგი საჩუქარია ოპოზიციისთვის, რადგან ასეთ შემთხვევაში 10%-იან ფორას მიიღებენ.

თეა წულუკიანმა, რომელმაც უკვე დააანონსა, რომ მალე მთავრობის შემადგელობაში არ იქნება, არ ამბობს იქნება თუ არა „ოცნების“ სიის ლიდერი. მისი თქმით, უნდა დავულოდოთ მოვლენების განვითარებას და ყველა დავინახავთ, ვინ სად დადგება საარჩევნო კამპანიის დროს.

„ვფიქრობ, პრემიერის ეს რეპლიკა პასუხი იყო იმ აბსოლუტურად ოდითუად ქვეყნული პოლიტიკოსის კივილზე, რომელიც ყველამ ერთად ვიხილეთ პარლამენტში და არ მგონია, რომ ამის უკან რაიმე ტიპის რეალური გეგმები იდგას“, — განაცხადა თეა წულუკიანმა.

„როგორც ყველა პარტია, ისე მმართველი პარტია მუშაობს და მალე ყველაფერი იქნება ცნობილი. მაჟორიტარებს რაც შეეხება, მაჟორიტარი იქნება ის, ვისაც გამარჯვების მეტი შანსი ექნება, ვისაც მეტი მხარდამჭერი ეყოლება და დიდი პოპულარობით სარგებლობს კონკრეტულ რაიონებში. რაც შეეხება სიას, ჯერ მიმ-

გიორგი გახარია:

წულუკიანს დაპაწინაურებთ!

ნასიონალურს 8 წლის განმავლობაში სულ ჰქონდათ ფორა. სულ უგავდნენ წულუკიანს, მაგრამ ძვრა პერ უყვანს!

დინარეობს მსჯელობა და შერჩევა. ყველა იმ კრიტერიუმის გათვალისწინება მოხდება, რომელიც მნიშვნელოვანია ქვეყნის განვითარებისა და წინსვლისთვის“, — განაცხადა კახა კალაშნიკი.

იმის მიუხედავად, რომ წულუკიანი შეუცვლელი მინისტრი აღმოჩნდა „ქართული ოცნებისთვის“, მის მიმართ საზოგადოებაში პრეტენზიები არ განელეულა როგორც კოპაბიტაციის ნაწილში, ასევე ეს უკავშირდება სტრასბურგის სამართლოში წაგებული საქმეებს. ერთადერთი საქმე, რომელიც იუსტიციის სამინისტრომ მოიგო, ეს არის ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის საქმე. პოლიტოლოგი რამაზ საყვარელიძე ამბობს, რომ ოპოზიცია სულ უფრო და უფრო ტოვებს შთაბეჭდილებას, რომ განცხადებებს მოვლენების ანალიზიდან არ აკეთებს.

„მათ უნდათ, რომ ჰქონდეთ ფორა. ასეთი ფორა 8 წლის განმავლობაში სულ ჰქონდათ. სულ უტევდნენ წულუკიანს და ძვრა ვერ უყვას. რატომ ჰგონიათ, რომ ამ გამოცდილების ფონზე წულუკიანის ფიგურა მათთვის საჩუქარი იქნება? თუკი ადრე ვერ უყვას ძვრა, საგარაუდოდ, ახლაც ასე ადვილად ვერ მოერევიან. ოპოზიციასთან ურთიერთობისთვის წულუკიანს თავისი სტილი აქვს. სამინისტროს მართვაში, მინისტრის ფუნქციებში რამდენად წარმატებულია ეს სხვა თემა, მაგრამ პოლიტიკური დაპირისპირების დროს, ის უკომპრომისოა ოპოზიციასთან ურთიერთობაში. თუკი ასეთი უკომპრომისო ფიგურა საჩუქარია, კი,

ბატონო. ასეთი უკომპრომისო ფიგურის საჩუქრად ჩათვლა კი, თავისთავად მიუთითებს იმაზე, რომ ოპოზიციას ანალიზის უნარი არ აქვს. „მელას რაც ესისმრებოდა, ის ელანდებოდა“ — დაასლოებით ამ ვითარებაში არიან.

უნდათ, რომ წულუკიანი მათთვის მომგებიანი იყოს, მაგრამ სწორედ წულუკიანი იქნება ძალიან წამგებიანი. ახლახან, რაც მათ ინვინეს გახარისაგან, ალბათ, წულუკიანისგანაც დაასლოებით ისეთივე სურათს მიიღებენ, რაც სულაც არ იქნება მათთვის მომგებიანი. თუ არაფერზე არ ფიქრობენ, კი ბატონო თქვან, რომ ფორაა“...

პოლიტოლოგის განცხადებით, კორნაფირუსთან ბრძოლის პროცესში გიორგი გახარია უკვე აკრიფა დივიდენდები. პარლამენტში გამოსვლის შემდეგაც გამოჩნდა, რომ ის არის მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ფიგურა, მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ფიგურა კი, შეიძლება პარტიის პირველ ნომრადაც ჩაჯდეს და შემდეგ ისევე გახდეს პრემიერი.

„გახარია გარკვეული შესაძლებლობების ფიგურა არის. ამას ყველა თვლის, მით უმეტეს კორნაფირუსის შემდეგ. გახარია ლომის წილი შეასრულა კორნაფირუსის დამარცხებაში, რაზეც ექიმებიც საუბრობენ. წულუკიანს ამ პერიოდში არანაირი როლი არ ჰქონდა და არც უნდა ჰქონოდა. ამიტომ, „ოცნებისთვის“ სულერთი არ უნდა იყოს პარტიის სიის სათავეში ვინ ეყოლება. შიგნით როგორ გაიაზრებენ პოლიტიკურ პიარ-სტრატეგიას, ეს სხვა საკითხია,

მაგრამ გახარია არის უფრო სასურველი „ოცნებისთვის“. პირველ ნომრად დასახელებას ის ფუნქციაც აქვს, რომ პირველმა ნომერმა მიიზიდოს ხმები და ამ თვალსაზრისით, გახარია უფრო მიმზიდველი იქნება. ასევე მნიშვნელოვანია ის ფუნქციაც, რომ სიის პირველმა არჩევნების შემდეგ ჩაიბაროს მთავრობის ხელმძღვანელობა, — დასძინა რამაზ საყვარელიძემ.

ანალიტიკოსის ვახტანგ კაპრიამის შეფასებით, პოლიტიკურ ველზე ისეთი რეალობა გვაქვს, რომ აბსოლუტურად არანაირი მნიშვნელობა არ აქვს, ძირითად კონკურენტ პარტიაში ვინ იქნება პირველი და ვინ მეორე. „ქართული ოცნების“ პირველი ნომერი არის ბიძინა ივანიშვილი, „ნაციონალური მოძრაობის“ პირველი ნომერი არის სააკაშვილი, არ აქვს მნიშვნელობა უკრაინაში იქნება, თუ ანტარქტიდაში. სამწუხაროდ, ეს რეალობა გვაქვს. ამომრჩეველი ხმას არ აძლევს სიას. თუ სააკაშვილი გადავა „ევროპულ საქართველოში“, მეორე პარტია იქნება „ევროპული საქართველო“. ასეთივე ვითარება არის „ქართულ ოცნებაშიც“. იქნება თეა წულუკიანი მოგებული, თუ ნაგებული საქმეებით, იქნება თვითონ გახარია, თუ ვინმე სხვას მოძებნიან, მნიშვნელობა არ აქვს, ისევე როგორც 2012-2016 წლებში. ეს არის სინამდვილე.

თამთა ძარჩავა

მსოფლიო ბანკი: ხალხზე თანხების გაცემა და კერძო სექტორის შენარჩუნება შეზღუდავს ზარალის მოცულობას და დაეხმარება ქვეყნებს კრიზისიდან გამოსვლისა და აღდგენის პროცესისთვის მომზადებაში, — ამის შესახებ საქართველოში მსოფლიო ბანკის წარმომადგენლობის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაშია ნათქვამი.

„კორნაფირუსის“ („კოვიდ-19“) პანდემია და ეკონომიკის გაჩერება სერიოზულ დარტყმას აყენებს გლობალურ ეკონომიკას და განსაკუთრებით, ღარიბ ქვეყნებს. მას შემდეგ, რაც ჯანმრთელობის სფეროში ყველაზე უარესი კრიზისი ჩაცხრა, განვითარებად ქვეყნებსა და სავაჭრო ურთიერთობების უკვე შეუძლია, გადადგან ნაბიჯები აღდგენის დასაქმარებლად და შეამცირონ გრძელვადიანი უარყოფითი შედეგების გავლენა იმ გზით, როგორც ეს წარმოდგენილია მსოფლიო ბანკის ჯგუფის მიერ დღეს გამოქვეყნებული გლობალური ეკონომიკური პერსპექტივების შესახებ მოხსენების ანალიტიკური ნაწილში“, — აღნიშნულია მსოფლიო ბანკის ინფორმაციაში.

მსოფლიო ბანკში აცხადებენ, რომ ჯანმრთელობის გადაუდებელი დახმარებისა და ძირითადი კომუნალური მომსახურების განვითარების საჭირო მოკლევადიანი რეაგირების ზომების გატარებას თან უნდა ახლდეს ყოველის მომცველი პოლიტიკური ღონისძიებები გრძელვადიანი ზრდის უზრუნველსაყოფად, მათ შორის, როგორც მმართველობისა და საქმიანი გარემოს გაუმჯობესების საშუალებით, ასევე განათლებისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში ინვესტიციების შედეგების გაფართოებითა და გაუმჯობესებით. მომავალი ეკონომიკა რომ უფრო მდგრადი გახდეს, ბევრ ქვეყანას დასჭირდება სისტემები, რომელთაც აღდგენის პერიოდში შეუძლიათ შექმნან და შეინარჩუნონ უფრო მეტი ადამიანური და მატერიალური კაპიტალი ისეთი პოლიტიკური ღონისძიებების გამოყენებით, რომლებიც ასახავენ და ხელს უწყობენ პანდემიის შემდგომ პერიოდში ახალი ტიპის სამუშაოების, საქმის წარმოებისა და მართვის სისტემების საჭიროებას.

მსოფლიო ბანკის წარმომადგენლობის ინფორმაციით, აღნიშნული კვლევა გამოიცა 8 ივნისის სრული ანგარიშის გამოქვეყნებამდე, რომელშიც შევა მსოფლიო ბანკის ჯგუფის უკანასკნელი პროგნოზები გლობალური ეკონომიკისათვის.

თითო საათი 165 აშშ დოლარი ჯდება — თუ ეს ვინმეს ენანება ჩვენი ჯარისკაცებისთვის, ეს მათ ნამუსზე იყოს, — ამის შესახებ საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა განაცხადა.

ლარიბაშვილმა ჯარისკაცების წასახალისებლად თავდაცვის უწყების მიერ ჯერ კიდევ დეკემბერში შეკვეთილ სასაჩუქრე საათებზე ისაუბრა. როგორც ირაკლი ლარიბაშვილმა განმარტა, მან ცნობილ დიზაინერს ზვიად ციკოლიას ჯარისთვის ბრენდირებული სასაჩუქრე საათების შექმნა სთხოვა, რომელზეც გამოსახულია საქართველოს დროშა და წარწერა — თავდაცვის ძალები. როგორც მინისტრმა აღნიშნა, მსგავსი სახის

ირაკლი ლარიბაშვილი: თითო საათი 165 აშშ დოლარი ჯდება — თუ ეს ვინმეს ენანება ჩვენი ჯარისკაცებისთვის, ეს მათ ნამუსზე იყოს!

საჩუქარი მიღებული ფორმაა ნებისმიერ ჯარში, მათ შორის ევროპის ქვეყნების თავდაცვის ძალებშიც.

„საზოგადოებისთვის რომ განვმარტო, თითო საათი 165 აშშ დოლარი ჯდება. თუ ეს ვინმეს ენანება ჩვენი ჯარისკაცებისთვის, რომლებიც მინდა, რომ წავახალისო, მაშინ ეს მათ ნამუსზე იყოს“, — განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა. თავდაცვის მინისტრმა სასაჩუქრე საათების უტყუადროდ შეკვეთაზეც გაამახვილა ყურადღება და განმარტა, რომ ტენდერის ჩატარება დიზაინერსა და პოლიტიკოსს შორის ვერ მოხდებოდა.

„ზვიად ციკოლია ცნობილია თავისი გამოგონებებით, დიზაინით და პირდაპირ მას დავეუკვეთეთ. საუბარია 83 ათას დოლარზე, რომელიც ჯარს მოხმარდა“, — განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

გერმანიიდან სამუოპლოში დაბრუნდნენ

თითქმის ხუთი თვის შემდეგ გერმანიიდან ასზე მეტი ქართველი ჯარისკაცი დაბრუნდა. გერმანიის საჰაერო ძალების თვითმფრინავმა Airbus A 310 „კურტ შუმპერმა“ ისინი ბერლინიდან თბილისში ჩამოიყვანა.

აეროპორტში ქართველ ჯარისკაცებს დახვდა გერმანიის საელჩოს სამხედრო ატაშეს შტაბი. ქართველებს გერმანიის ფედერალურ მიწა მეკლენბურგ-ფორპომერნში 41-ე სატანკო გრენადერთა ბრიგადის ტრენერები ავღანეთში მისიის შესასრულებლად ამზადებდნენ. ჯარისკაცებს თავდაპირველად კარანტინის გავლა მოუწევთ, ხოლო შემდეგ დამსახურებულ შევებულებას გაატარებენ თავიანთ ოჯახებთან ერთად.

ის, რაც დღეს გვჭირს, არც ღვთის რისხვაა და არც გამონაკლისი. ადრეც ყოფილა მკვიდრად დაავადებული, რომელმაც მომავლიდან დაიწყო თავისი ცხოვრება მსოფლიო-ს: შავი ჭირი (შავი), ძოღა (სო-ვილი), ყვავილი, „ისპანა“...

შავმა ჭირმა (ყაშმა) პირველად VI საუკუნეში იფეთქა აღმოსავლეთ რომის იმპერიაში და 50 წლის მანძილზე 100 მილიონი ადამიანი გაიყოლა. მეორე პანდემიამ XIV საუკუნე „გადაძოვა“, მესამე კი XIX საუკუნეში ეწვია მსოფლიოს. ჟამიანობის ნაკვალევი უნდა იყოს ანატორის ჩონჩხებით სავსე აკლდამები ხეფურეთში, სადაც გადმოცემის მიხედვით, სნეულნი საძმო ძვალთშესალაგში სასიკვდილოდ თავიანთი ფეხით შედიოდნენ.

XX საუკუნეში შავი ჭირი მკვინვარება და ინდოეთში.

მწვავე ინფექციური დაავადება ქოლერა (ქართულში სოფელად მოიხსენიებდნენ) უძველესი დროიდან არის ცნობილი, ყრუდ ბიბლიაშიც კია ნახსენები. მისი ენდემური კერებია ინდოეთი და პაკისტანი. 1817-1926 წლებში ქოლერის ექვსმა პანდემიამ შემოურბინა მსოფლიოს. XX საუკუნის II ნახევრიდან დაიწყო მეშვიდე ეტაპი, სსრ კავშირში ქოლერის აფეთქებები მოხდა ყარაყალპაკეთში, ხორეზმში, ასტრახანში, ოდესაში, ქერჩში, მაგრამ მალე ჩააქრეს.

40 წლის წინათ მსოფლიოში ერთ-ერთი უმძიმესი დაავადება — ყვავილის ინფექცია სრულიად დაამარცხა. მას კაცობრიობა 3000 წელი ებრძოდა. მხოლოდ XIX საუკუნეში ყვავილისგან 300 მილიონი ადამიანი დაიღუპა. დღეს ველარ ნახავთ ყვავილის მსხვერპლ სახედაკენილ-ჩოფურა ადამიანებს (სხვათა შორის, ჩოფურა იყო ი.ბ. სტალინი, რომელმაც ბავშვობაში გადაიტანა ყვავილი).

ახლა ეს კორონავირუსი დაგვაცდა თავს, როგორც გასული საუკუნის დასაწყისში გრიპი „ისპანა“, რომელმაც ასიათასობით სიცოცხლე შეინარა (სხვათა შორის, ბაბუაჩემი დარისპან კუტალაძე და მისი ძმა დიმიტრი ერთ დღეს გარდაიცვალნენ გურიაში, 1919 წელს)...

პანდემიებთან ბრძოლა კარგად წარმოაჩინა სნეულებასა და სნეულთა მიმართ ქართველი კაცის დამოკიდებულება. ოდითგან: ქართველი ავადმყოფს, ძირითადად, შრომის უნარს მოკლებულ ადამიანს უწოდებდა, ხოლო იმას, ვინც ჯერ კიდევ ფეხზე იდგა, მსუბუქი შრომაც შეეძლო — „ზერეკვერეს“ („ზერე ქუთუე სნეული არც წოლით იყოს, არცა მთლად“ — სულხან-საბა), ავადმყოფი განსაკუთრებული მდგომარეობით სარგებლობდა, მასზე, ოჯახს გარდა, მთელი გარემომცველი საზოგადოება ზრუნავდა, ესმარებოდა არა მხოლოდ მატერიალურად და ფიზიკურად, არამედ სულიერ განწმენდაშიც, სხვადასხვა კუთხეში არსებობდა სპეციალური სავედრებელი რიტუალები: ლეჩხუმში — „ჯვარობა“, სვანეთში — „ყვრიაში“, გურიაში — „ხატის აძვრა“, ხეფურეთში — „სამხვეწრო“ და სხვ. ისინი დანიშნულებით, შინაარსით, უმეტესწილად ერთნაირი იყო, ფორმით კი, რამდენადმე განსხვავებული... მათში ხატ-სალოცავებში ტარდებოდა, ბარში — ეკლესიებში (ამის შესახებ საინტერესოდ წერს მკვლევარი ნინო მინდაძე სტატიაში „მკურნალი და პაციენტი ქართულ ტრადიციულ კულტურაში“ — სამეცნიერო კრებული „ისტორიანი“).

რამდენი რამ ითქვა ამ „გვირგვინავი-რუსზე“: სპეციალურად შეიქმნა ლაბორატორიაში და გამოექცათო, მასზე ასე გულისხმეთქით ლაპარაკი არ ეგების, უბრალოდ გრიპია და გააბუქესო, ესაო, ისაო... არადა, „ლაბორატორიიდან გამოქცეული“ კოვიდ-19 ხალხს დღემდე ცელავს „მაშრი-ყიდან მალრიბამდე“, უფრო დამისამართებულიად კი — ბრაზილიიდან იაპონიამდე და ამ ცელვა-თიბვას ჯერ ბოლო არ უჩანს, თუმცა პრეზიდენტმა ტრამპმა თითქოს სინათლე დაინახა გვირაბის ბოლოს...

ეს პლანეტას მოდებული ეპიდემია იმიტომაც არის ყოვლად უკუღმართი, რომ ადამიანთა განმსოლოებას მოითხოვს. ამან თავისთავად ბევრი სირთულე და უცნაურობა გააჩინა. მაგალითად, მალაიზიაში ორთვიანი კარანტინის შემდეგ... ტყავის საქონელი დაობდა. ასეთი რამ ადრე არასოდეს შეუძენიათ. ადამიანები სახლებში ჩაკეტილნი და კარზე ზარის რეკვაზე ფანჯრებიდან შიშნულად იჭყიტებიან. შეხვედრისას არც ხელს ართმევენ და არც

კოვიდი და ჩვენი ზერეკვერა მოვლის

სალაპარაკოდ უჩერდებიან ერთმანეთს. პანაშვიდებზე რიგები გაქრა, ხალხმრავალი ქელები დაიწყებდა მიეცა. გამოირიცხული არ არის, რომ ამ სამასოვრო დღეებში ვითარებისა და შესაბამისად შეთვისებული სიახლენი შემდეგშიც შემოგვრჩეს საურთიერთობოდ...

როგორც კი ცოტათი მაინც შეიმსუბუქეს ეპიდემიის ზეობის დროს დანსებულ დრაკონული წესები, თავისუფლებას დანატრებულმა ადამიანებმა თავი აიშვეს, იმდენად, რომ, მაგალითად, საფრანგეთის შინაგან საქმეთა მინისტრმა პოლიციის პრეფექტებს მიმართა, აკრძალონ პარიზში მდინარე სენას და სენ-მარტენის არხის სანაპიროზე ლუდის და ღვინის საჯაროდ სმა...

დაკვირვება გვიჩვენებს: სანამ პანდემია ახალი ხილი იყო, მან საფუძვლიანად დააფრთხო საზოგადოებრიობა. პოლიტიკური ბრძოლის კოცონი უმალ მიწელდა, ყველა ჯურის პოლიტიკოსებმა განგაშის გონგის პირველ შემოკვრაზევე სახლებს შეაფარეს თავი და საგულდაგულოდ ჩაბუდდნენ. ეს მასობრივი, სიმპტომური მოვლენა იყო.

მერე მოხდა მოულოდნელი და ზეგარდმო რამ: ქართველმა ექიმებმა სწორედ რომ დიდგორი მოუწყვეს შემოჭრილ სენს, ევროპულ-ამერიკულად გაშლა-ჩაღრმავების საშუალება არ მისცეს. ჯერჯერობით ჩვენი მთავრობა და მედიკოსები ღირსეულად ახერხებენ ქვეყნის დაცვას, უმალ აიტაცეს მკურნალობის ყველა სიახლე. გამოჯანმრთელებული პაციენტის სისხლის პლაზმის კრიტიკულ პაციენტებზე გამოყენების შემთხვევებიც არის.

ამას მოჰყვა ის, რაც სადღაც, გულის-გულში, ისედაც მოსალოდნელი იყო: როგორც კი დიდი საშრობების გადავლა ივარაუდეს, ჩვენი პოლიტიკოსები პანდემიური ძილისგან გამოფხიზლდნენ და ელდა ეცათ: დარწმუნდნენ, რომ ვირუსთან წარმატებულმა ბრძოლა ერთობ განამტკიცა ხელი-სუფლების პოზიციები, ამდენად, — მომავალ არჩევნებში გამარჯვების რეალური შანსიც. ჰოდა, კოჭებში გაპარული სული მოიბრუნეს და ყალყზე შედგნენ.

ოპოზიციის „ერთ-ერთი ლიდერის“ თაკო ჩარკვიანის მიერ გიორგი ვაშაძის კანდიდატურის შემოგდება შემთხვევით არ მომხდარა. თანაც ამ „შემოგდებას“ თვითონ „შემოგდებული“ ყოვლად მზადმყოფი და ერთუზიანობით ალსავსე შეხვდა, მეო, სამჯერ მეტი რეიტინგი მაქვს, ვიდრე პრემიერ გახარიასო. აქ მან „მეფე პროჩემ“ ისიც გაიხსენა, რომ მას... მიშა ასახელებდა პრემიერად, ერთ-ერთ ტელეგადაცემაში მთლად თენგიზ სიგუას ალიკვალად „პრემიერული“ ციფრებით ჟონგლიორობა წარმოადგინა და ძალიან გაგვაშხიარულა.

ოპოზიცია განსაკუთრებით კორონავირუსის წინააღმდეგ „ოცნების“ მტკიცედ დგომას უტყვის, რამაც, სიმართლეს თუ თვალში შევხედავთ, მართლაც უზომოდ აამაღლა „ოცნების“ და ხელისუფლების ავტორიტეტი საზოგადოებაში, იგონებს ათას სიბილწეს, აცხობს ჭორებს და ცილისწამებებს, მაგრამ ხვდება, რომ შედეგი ერთობ უღიმამოა. ამოა მათი თავგანწირული ცდა, როგორმე საზოგადოებას ანგარიშგასანეც კაცებად წარმოუჩინონ თავი, მაგრამ მაინც იმად რჩებიან, რაც სინამდვილეში არიან — უწმანური და ბოროტი ცილისწამებელნი!

ეს კიდევ ერთხელ დაადასტურა პარლამენტში გამართულმა ორდღიანმა „კორიდამ“, როდესაც პრემიერი გახარია ტორეადორის ფილიგრანული ოსტატობით ირიდებდა დაღერებულ, საგანგებოდ ალესილ რქებს. გაცოფებულ ხარებად (როგორც მამად, ისე დედალ ხარებად) ქცეული ნაცები და ევრონაცები (რაც, კაცმა რომ თქვას, აბსოლუტურად ერთია, როგორც ურმის ბორბლით ორად გაყოფილი ფუნა. ეს შედარება ერთობ გაცვეთილია, მაგრამ ამ შემთხვევაში — ზუსტად მორგებული) ღმუოდნენ, ბლაოდნენ, სარქენად და საკენად ეტანებოდნენ, ქვეყანას თვალში ნაცარს აყრიდნენ და საბოლოოდ გამოამჟღავნეს თავი, დაგვანახეს ნამდვილი სახე, თუ როგორ იჭაჭებიან მომავალი არჩევნებისთვის ქულების დასაწერად... და ამ დროს ფეხებზე ჰკიდიათ ქვეყანა და ხალხი.

ოქონდ ერთი კია: დიდი, დასანანი დანაპარგების მიუხედავად, „ოცნება“ მაინც იმადენად არის. დრო გვიჩვენებს, რას ეფუძნება და რამდენად ანგარიშგასანეცია ეს იმადი. დეკუტატეს შემოღობაზე ითვლიან!

ალექო ასლანიშვილი

სოფო კილაძე „ნასმობრაობას“ კიდეც ერთხელ ამათრახებს

2012 წლამდე მომხდარ საქმეებზე პასუხისმგებლობა იმ პოლიტიკურ ძალასა და მის სხვადასხვა განშტოებებს ეკისრება, რომლებიც დღეს, სამწუხაროდ, დარბაზში არ არიან. რომელიმე მათგანს ერთხელ მაინც რომ გამოეხატა სინა-ნული იმ წარმოდგენილი საშინელებისთვის, რაც მათ ჩვენს მოქალაქეებს, ჩვენს ქვეყანას დაატესეს თავზე, მე დარწმუნებული ვარ, რომ ქართველი საზოგადოება იმდენად სულგრძელია, რომ რაღაც მომენტში მაინც აპატიებდა მათ ამას, — ამის შესახებ საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარემ სოფო კილაძემ პარლამენტში განაცხადა.

„სამწუხაროდ, მათი მხრიდან, ისიც — ძალიან იშვიათად, ვისმენთ საუბარს ცალკეულ „შეცდომებსა“ და „გადაცდომებზე“. მოდით, აბა, იმ ადამიანებს, ოჯახებს ვკითხოთ, თუ დაარქმევნენ წამებას შეცდომას, ან გაუპატიურებას — გადაცდომას?“, — განაცხადა სოფო კილაძემ.

პანდემია და თვით-გაღარჩენის ინსტინქტი

რა არის და როგორ მუშაობს „ინფორმაცია“ კოვიდ-19-ის პირობებში? რატომ უკავშირებენ დეზინფორმაციას ადამიანების ჯანმრთელობას, ვაქცინას, 5G-ს, ლუგარის ლაბორატორიას? რატომ საუბრობენ ცრუ ინფორმაციის გამავრცელებლები ვაქცინის მავნებლობაზე?
ამერიკული არასამთავრობო ორგანიზაცია IREX-ის აღმასრულებელ ვიცე-პრეზიდენტი, ალექსანდრე დარდელი ინფორმაციის მექანიკაზე და მის წინააღმდეგ ეფექტურ მეთოდებზე „ამერიკის ხმას“ ესაუბრა.

— **საპარტოვლო რუსეთის დეზინფორმაციის სამიზნედ რჩება. დროთა განმავლობაში, შეიმჩნევა თუ არა ქართველ საზოგადოებაზე რუსული დეზინფორმაციისა და პროპაგანდის რეალური გავლენა?**

— ჩვენ საქართველოსთან თანამშრომლობის გრძელი და წარმატებული ისტორია გვაქვს. ძალიან მოგვწონს საქართველოში ჩვენს პარტნიორებთან მუშაობა და ვაფასებთ მათ სიმამაცეს და თავდადებას ჯანსაღი ინფორმაციის წარმოების მხრივ.

ორი დაკვირვება მაქვს. პირველი ისაა, რომ საქართველოს რუსეთთან ურთიერთობის გრძელი ისტორია აქვს, რომელიც წინ უსწრებს საბჭოთა კავშირს. ამ ისტორიას რუსეთი ოსტატურად იყენებს მანიპულაციისთვის და ქართველი ხალხის წინააღმდეგ საკუთარი გეოპოლიტიკური ნარატივების შეფარულად გასავრცელებლად. ისინი ამბობენ, რომ კი, ნატოში გაწევრიანება გინდათ, მაგრამ შეხედეთ მას, ის ვერ მუშაობს. ევროკავშირი იშლება. რუსეთი კი აქაა. რუსეთი შეიძლება არ იყოს უნაკლო, მაგრამ რუსეთს ვერაფერს უზამთ და თან, ჩვენ საერთო ისტორია გვაქვს. ამის წინააღმდეგ ბრძოლა ძალიან რთულია, რადგან ეს ნარატივები ნოსტალგიას, კულტურულ კავშირებს უსვამს ხაზს. მათ წინააღმდეგ ბრძოლა მხოლოდ თავისუფალი მედიის, სანდო ინფორმაციის ხელშეწყობითაა შესაძლებელი.

მეორე დაკვირვება ისაა, რომ კრემლის შეთქმულების თეორიები ყოველთვის ძლიერ ემოციებს იწვევს, მაგრამ მათი გავრცელება საქართველოში ყოველთვის რუსული მედიის საშუალებით არ ხდება.

საქართველოში დეზინფორმაციის ხშირად კრემლის ადგილობრივი მოკავშირეები ავრცელებენ. ანუ არის შუალედური შრე და დეზინფორმაციის გავრცელება ერთი შეხედვით კრემლს არ უკავშირდება. ეს დაბნეულობას იწვევს და რუსული დეზინფორმაციის წინააღმდეგ ბრძოლას ართულებს. ამიტომ აქვს დიდი მნიშვნელობა თავისუფალ მედიას, მათ შორის „ამერიკის ხმას“, რომ ქართველ საზოგადოებას დასავლური ღირებულებები წარმოუდგინოს და ფაქტებზე დაფუძნებული ინფორმაციით აჩვენოს, თუ რა როლს თამაშობს ამერიკა, ევროკავშირი, ზოგადად დასავლეთი საქართველოს სახელმწიფოებრიობის სიჯანსაღში.

— **დეზინფორმაცია ლუგარის ლაბორატორიას უამრავ შეთქმულების თეორიას უკავშირებს, მათ შორის, კორონავირუსის წარმოშობაზე. გაურკვევლობის და დაბნეულობის დროს, რა არის ასეთი ცრუ ინფორმაციის წინააღმდეგ ბრძოლის ყველაზე ეფექტური გზა?**

— მე დავინყებდი ფაქტებით. ფაქტებს თუ შევხედავთ, საქართველო, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, კოვიდ-19-ის კრიზისს თავს შედარებით მცირე ზიანით ართმევს. რატომ? იმიტომ, რომ საქართველო ევროპულ ქვეყნებს შორის ერთ-ერთი პირველი იყო, რომელსაც ვირუსის გამოვლენის საშუალება ჰქონდა. ეს სწორედ ამ ლაბორატორიის გამო მოხდა, რომელსაც აქვს ცოდნა, ტექნიკური ბაზა, ჰყავს პროფესიონალი თანამშრომლები, რომლებიც 24 საათის განმავლობაში მუშაობენ ქართველი ხალხისთვის. ფაქტები იმაზე მიუთითებს, რომ ეს ინსტიტუტი უმნიშვნელოვანესია საქართველოსთვის კოვიდ-19 წინააღმდეგ საკმაოდ წარმატებულ ბრძოლაში. შეთქმულების თეორიები მის დისკრედიტაციას ცდილობენ.

— **საქართველოში ერთ-ერთი ყველაზე სანდო თუ არა, ყველაზე გამორჩეული ინსტიტუტის ეკლესიის ერთი ნაწილი რუსულ ნარატივებს იმეორებს ვაქცინასა თუ ზოგადად პანდემიაზე. რა რეკომენდაცია გექნებოდათ ისეთი საზოგადოებისთვის, როგორიც საქართველოა, სადაც სანდო ინსტიტუტები რუსული დეზინფორმაციის გავრცელებაში მონაწილეობენ?**

— მსგავსი სიტუაცია, სამწუხაროდ, მხოლოდ საქართველოში არ გვაქვს. სხვადასხვა ვარიანტით, ის ბევრ ქვეყანაში მეორედება. რელიგიური ღირებულებები, მრწამსი, კულტურული კავშირები კრემლისთვის მნიშვნელოვანია დეზინფორმაციის გასავრცელებლად. თუმცა, მათ კრემლის მომხრე ადგილობრივი ჯგუფებიც მარტივად იყენებენ. კრემლი ცდილობს დასავლეთი ემოციონოს, როგორც გარყვნილების და ლიბერალურობის სათავე, რუსეთს კი აჩვენებს, როგორც საქართველოს ტრადიციული ღირებულებების, კულტურის მსხველს. ეს სიცრუეა. საქართველოში შეთქმულების თეორიების დიდ ნაწილს სწორედ ეს ლიბერალიზმი აქვს.

მსგავსი დეზინფორმაციის წინააღმდეგ საუკეთესო წამალი განათლებაა. განათლების სისტემაში ინვესტიცია იმაში დასარწმუნებლად, რომ გვაქვს მეთოდები, პროგრამები და სისტემები, და გვყავს მასწავლებლები, რომლებიც მოსწავლეებს ნდობას ჩადებას ფაქტებზე, მონაცემებზე და მეცნიერებაზე დაფუძნებულ ინფორმაციაში ასწავლიან და აჩვენებენ, რომ მითებსა და შეთქმულების თეორიებს არ უნდა ენდონ.

— **ისეთი კრიზისის დროს, როგორიც ახლა გვაქვს, თქვენი აზრით, რა არის მთავრობისთვის უფრო მოსახერხებელი — საზოგადოების მართვა, რომელიც ცუდად არის ინფორმირებული და რომლის მანიპულირებაც ადვილია, თუ მოსახლეობა, რომელიც ინფორმირებული, თუმცა შეიძლება კრიტიკულია მთავრობის მიმართ?**

— პანდემია, იქნება ეს კოვიდ-19 თუ ნებისმიერი სხვა პანდემია კაცობრიობის ისტორიაში, ხალხსა და მთავრობას შორის ურთიერთობას, სოციალურ კონტრაქტს არ ცვლის. მთავრობას ყველაზე მეტად კრიტიკულად მოაზროვნე მოსახლეობა გამოადგება, რომელიც დეზინფორმაციას ამოიცნობს, მონაწილეობას მიიღებს საჯარო პროცესებში და მთავრობის მიერ პოლიტიკის შემუშავებას ხელს შეუწყობს. საბოლოო ჯამში, მთავრობა საკუთარ ხალხს უნდა ემსახუროს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მთავრობას აკისრია პასუხისმგებლობა, რომ მოსახლეობის მიერ ზუსტი ინფორმაციის მიღებას ხელი შეუწყოს.

ყველაფერი მოქალაქეებს უკავშირდება. მთავრობამ ხელი უნდა შეუწყოს საკუთარი მოქალაქეების მიერ ცრუ ინფორმაციის ამოცნობის სწავლას, კრიტიკული აზროვნების ჩამოყალიბებას. სიმბიოზური ურთიერთობა, საჯარო სექტორსა და მოქალაქეებს შორის საქმეს აადვილებს. ჯანსაღად, კრიტიკულად მოაზროვნე მოქალაქეები მთავრობას ჯანსაღი პოლიტიკის შექმნაში და ინდივიდუალური უფლებების დაცვაში ეხმარებიან.

— **IREX-მა ცოტა ხნის წინ კვლევა ჩატარა, რომელიც აჩვენებს იმას, თუ როგორ მუშაობს დეზინფორმაცია პანდემიის დროს. შედეგებში სიტყვა „ინფორმაცია“ გამოიყენეთ. რას ნიშნავს ის?**

— ალმომარჩინაობა, რომ პანდემიას და დეზინფორმაციას რაღაც საერთო აქვს. ეს გავრცელებულია ფენომენია. როგორც კორონავირუსი ვრცელდება, ადამიანებს ასწავლიან და ქაოსს თემატს, ასევე ვრცელდება დეზინფორმაცია და გადაწყვეტილება ბრუნდება. ამიტომაც ამ ფენომენას „ინფორმაცია“ დავარდმით.

— **თქვენი გამოკითხვების დროს, ჩანს თუ არა ის, რომ ფაქტებზე დაფუძნებული, თავისუფალი ჟურნალისტიკა საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანია?**

— ეს კარგი კითხვაა. პრობლემა ისაა, რომ მცდარი ინფორმაციის ზღვაში ვცხოვრობთ. ცრუ, მავნე ინფორმაცია, მსმენელის და მკურნელის დასაბნეველად გამოიყენება. ყოველდღიურად, მსოფლიოში გავრცელებული ინფორმაციის რაოდენობა კონგრესის ბიბლიოთეკაში შენახული ინფორმაციის მოცულობას 250 000-ჯერ აღემატება. ამ ინფორმაციის უმეტესი ნილი რიგითი ადამიანების განმარტების, სოციალური მედიით, ტვიტერით და ა.შ. თუმცა ამ ინფორმაციის ერთი ნაწილის მანიპულირება ხდება. ამ კონტექსტში რაღაცაა გასაგებელი, ეს საკითხი „კოვიდ-19“-მა წამოწია. ამ დიდი პრობლემის გადასაჭრელად, ცხადია, ბევრი მეთოდი გვჭირდება. მათგან ერთ-ერთი ტექნოლოგიაა.

ტექნოლოგიურმა პლატფორმებმა ინფორმაციის და დეზინფორმაციის უზარმაზარი მოცულობის გავრცელების საშუალება შექმნა. სწორედ ამიტომ ამ პლატფორმებმა უნდა შექმნას თავდაცვის პირველი ხაზი, რომელიც ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული მარტივი მექანიზმი იქნება და ცრუ ინფორმაციას გამოეშორება.

თუმცა ეს საკმარისი არ არის. მხოლოდ ხელოვნურ ინტელექტს თუ დავეყრდნობით, აუცილებლად ყოველთვის დავმარცხდებით, რადგან ინფორმაციის საბოლოო მომხმარებლები ჩვენ ვართ, მე, თქვენი, ჩვენი თანამოქალაქეები. რაღაც ჩვენს გონებაში უნდა მოხდეს, რომ ამას აზრი ჰქონდეს. დეზინფორმაციის სამყაროში ნავიგაციისთვის საუკეთესო კომპასად ადამიანის გონება რჩება.

დამოუკიდებელი და ჯანსაღი მედია უაღრესად მნიშვნელოვანია. სინამდვილეში, უზარმაზარ საინფორმაციო ნაგავს საპირსწონედ უნდა დავუყუვნოთ სანდო, ფაქტებზე დაფუძნებული, მონაცემებით გამყარებული ინფორმაცია და ეს სწორედ დამოუკიდებელი მედიის როლია. სამწუხაროდ, ბევრ ვითარებაში, ბევრ საზოგადოებაში, დამოუკიდებელი მედია საფრთხის ქვეშაა. ზოგ შემთხვევაში ეს მედიის ბიზნესის მოდელის თვითღიზიანებაა. თავისუფალი მედიის დასაბრუნებლად გულწრფელად გეტყვით, გარემოებების გამო მათ ამ მისიის შესრულებას თავი არ უნდა დაანებონ.

თხვევაში ეს მედიის ბიზნესის მოდელის რღვევას, ან სახელმწიფოს მხრიდან თავისუფალი მედიის დევნას უკავშირდება. თავისუფალ მედიას დახმარება სჭირდება. მათი საქმე და მისია უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ოდესმე ყოფილა და გულწრფელად გეტყვით, გარემოებების გამო მათ ამ მისიის შესრულებას თავი არ უნდა დაანებონ.

— **პანდემიის პირობებში იღებენ თუ არა ადამიანები ინფორმაციას განსხვავებულად?**

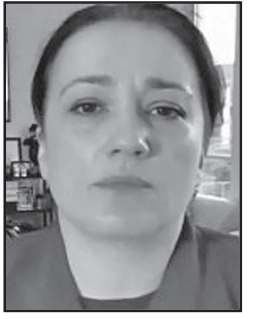
— კრიზისის პერიოდში ადამიანებში თვითგაღარჩენის ინსტინქტი ძლიერდება და შიში და ემოციები გვრცელდება ფიქრებს ინფორმაციაზე. უფრო მატად დამოკიდებული ხდებიან ინფორმაციის წყაროებზე, რომლებსაც დიდი ხნის განმავლობაში იყენებდნენ. თუ ჰქონდათ ისეთი წყარო, რომელზეც ადამიანი ექვემდებარება, არასაანდო ინფორმაციას ავრცელებს და ადამიანი ამ ინფორმაციას მოიხმარს, მას მსგავსი ინფორმაციის მიხედვით დამოკიდებული უნდა იყოს. ამის შემდეგ ადამიანი ექვემდებარება ინფორმაციას და მსგავსი წყაროებს. ეს დაკავშირებულია კრიზისის პერიოდში არსებული შიშის და ემოციის მიქანნიზმთან. ამ დროს ადამიანებში საკუთარი თავის, შვიანის, საზოგადოების, ძველის თვითგაღარჩენის ინსტინქტი მოქმედებს.

— **არაერთი კვლევა აჩვენებს, რომ დეზინფორმაციის წინააღმდეგ ყველაზე ეფექტური გზა მედიაინგინერებაა. თქვენი აზრით, რა როლი აქვს მედიაინგინერების ამაღლების პროცესში მთავრობას?**

— მთავრობებს დიდი როლი აკისრია, მაგრამ აქ ძალიან ფაქტიურ მიდგომაა საჭირო. ჩვენ, ზოგადად, მთავრობებს ინფორმაციის ფართო ნაკადის მომწოდებლად არ განვიხილავთ. ეს მედიამ უნდა გააკეთოს. მთავრობას განვიხილავთ, როგორც ამ გარემოსთვის პირობების შემქმნელ ერთეულს, რომელიც ქმნის მარეგულირებელ სისტემებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ იყოს გამჭვირვალობა, სანდოობა, საიმედოობა.

მსოფლიოს თუ გადავხედავთ, მთავრობის მიერ თავთავის მექანიზმები იზრდება, იზღუდება თავისუფალი სიტყვა, შეკრებების უფლება. ცდილობენ, სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა დაანესონ „ცუდ საქციელზე“, რაც უკავშირდება საუბარს, რომელიც პანდემიის და „კოვიდ-19“-ის გარშემო ტრიალებს. ამის საკანონმდებლო დონეზე გატანის მაგალიტები ენახეთ სომხეთში, მონტენეგროში, სერბეთში და სხვაგან. ეს ტენდენცია შეინიშნება და ის უკმაშვით ბელია. საბოლოოდ, ეს ყველაფერი, მოქალაქეების, სამოქალაქო საზოგადოების, ჯანსაღი პოლიტიკური ორგანიზაციების საქმიანობას უკავშირდება, რათა ჩვენი უფლებები ბოლომდე არ დავთმოთ და ამ სივრცეში სწორი ბალანსი შევინარჩუნოთ.

**ესაუბრა
ნა
მეურთხვევილი**

ქართულმა დიასპორამ ზუგდიდელთა ოჯახები დაასაჩუქრა

ირლანდიის ქართულმა დიასპორამ, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის, სასურსათო პროდუქტებისა და ჰიგიენური საშუალებების კალათები გადასცა. როგორც ზუგდიდის მერიაში აცხადებენ, აღნიშნული სასაჩუქრე კალათები, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე კონსტანტინე კაკავამ, ირლანდიის ქართული დიასპორის წარმომადგენელმა ნანა თავდუშმაძემ და საკრებულოს ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე ოთარ ქადარიამ, ერგულტასა და ცვაწემი მცხოვრებ რამდენიმე ათეულ ოჯახს გადასცეს.

„მადლობას ვუხდით ირლანდიის ქართული დიასპორის საბჭოს და მის უშუალო ხელმძღვანელობას. ვიმედოვნებ, რომ მსგავსი ერთობლივი აქციებით ჩვენ შევძლებთ მოსახლეობის დახმარებას და პანდემიით გამოწვეული ვითარების შემსუბუქებას“, — აღნიშნა კონსტანტინე კაკავამ.

გოქსელ გენრი თურქი „ოსტაპ ბენდერი“?

მისასწავლელად წაუკითხავს გამოჩენილი სატირიკოსების ი. ილფის და ე.შეტროვის რომანები მთლიანად, მოაფრისტო ოსტაპ ბენდერის თავგადასავლებზე, ამ წერილის წაკითხვის შემდეგ, ვფიქრობ, შეატყობს მსგავსებას ჩემი დღევანდელი „გმირის“ – თურქი ბიზნესმენის გოქსელ გენრისა და ლიტერატურულ ოსტაპ ბენდერის შორის. ამ ორ ადამიანს, ერთს რეალურს, მეორეს კი გამოგონილს სულიერად აკავშირებს მთავარი თემა: ფირმების რეგისტრაცია-გაუქმება. ოსტაპ ბენდერის შემთხვევაში იყო კანტორა „რქები და ჩლიქები“, ხოლო გოქსელ გენრის „რქები და ჩლიქები“ წარმოადგენს სამშენებლო ფირმა „გენჩ ინშაათი“.

ჩვენ შევეგუეთ არა მხოლოდ აბორიგენი თაღლითების მოღვაწეობას, არამედ უკვე უცხოელი თაღლითების თარეშსაც „საწყალ“ საქართველოში... ადამიანთა ამ კატეგორიამ, როგორც შინაზარდებმა, ასევე მობრძანებულებმა, რომლებსაც აქვთ არც თუ ისე კეთილშობილური მიზანი საზოგადოების ხარჯზე ცხოვრებისა, არათუ საერთო ენა გამოიხატეს, ჩაეხუტნენ ერთმანეთს.

ამით ზარალდება ქვეყანა, ვზარალდებით ჩვენც. ამიტომაც სასწრაფო ზომებია მისაღები, რომ გამოვავსოთ ეს ცხოვრებისეული პერსონაჟები, მზის შუქი მოვფინოთ მათ მანებლობას, დამატებით, მათი მფარველების ვინაობას.

დავინყოთ ბატონ გოქსელ გენრის „რქებით და ჩლიქებით“ – სამშენებლო ფირმა „გენჩ ინშაათი“. ბატონი გენრის ინფორმაციით, მისი ფირმა შექმნილია 1953 წელს მამამისის – საფეთ გენრის მიერ და იმ დროიდან დაკავებულია თურქეთის აღმშენებლობით. მეტიც, ფირმა აშენებს არა მხოლოდ თურქეთს, ერაყსაც. აქ ბატონი გოქსელი ცხოვრობს. სინამდვილეში მისი ფირმა დარეგისტრირებულია 1976 წლის 8 მარტს და მისი გაჩენა ქალთა სოლიდარობის საერთაშორისო დღეს დაემთხვა.

რაში დასჭირდა მას ეს ტყუილი, ჩემთვის გაუგებარია. ვივარაუდებ: ალბათ, მეტი ხანდაზმულობა მეტ სოლიდურობას მატებს ფირმას.

მე, რა თქმა უნდა, დავუკავშირდი ჩემს თურქ კოლეგებს, რომლებსაც არაფერი სმენიათ ამ ფირმაზე და, ბუნებრივია, არაფერი ახსენებდათ მისი აშენებული. თუმცა, მომანოდეს ინფორმაცია, რომ „გენჩ ინშაათის“ სახელწოდების ფირმები საქმად მრავალრიცხოვანია თურქეთში. ერთერთის მფლობელი ბატონი აქსინ გენჩი მართლაც სერიოზული მშენებელია. მისი „გენჩ ინშაათი“ ამშენებს თურქეთის კურორტ ბოდრუმს თვალშისაცემი შენობებით; ბატონ აქსინსაც ყურით არ მოუკრავს თავისი მოგვარის საქმიანობაზე.

აქ მკითხველს მოგახსენებ, რომ განარმოებ ჟურნალისტურ გამოძიებას ერთ სისხლის სამართლის საქმეზე, რომელშიც ბატონი გოქსელ გენჩი ფიგურირებს, როგორც მთავარი დაზარალებული. ჰოდა, ამ საქმის პროკურორი, ქალბატონი სალომე ჩიქობავა სასამართლო პროცესებზე შეპასუხებას რომ ვერ იტანს, აცხადებდა: გოქსელ გენჩის „გენჩ ინშაათმა“ ნახევარი თურქეთი ააშენაო. ამ განცხადებით დაინტერესდი გენერალურ პროკურატურაში, თუ რას ეყრდნობოდა მათი თანამშრომლის ეს „უაპელაციო ინფორმაცია“, რაზეც ორი პასუხი მივიღე. ერთი თავად ქალბატონ ჩიქობავასგან, რაც არა მხოლოდ იურიდიულ ეთიკას, არამედ კანონსაც ეწინააღმდეგება, რადგან დაუშვებელია, მიპასუხოს იმ პირმა, რომლის განცხადებებში ეჭვი შეიჭანე, მეორე კი, მისი ხელმძღვანელის, ალექსანდრე მუჟასაშვილისგან. ბატონმა ალექსანდრემ კანონის მუხლების და ქვეპუნქტების მითითებით შემატყობინა, რომ მე არ ვარ მხარე და ამიტომ, მის მიერ ჩემთვის ამგვარი ცნობების მონოდება შეუძლებელია. ჩემმა თურქმა კოლეგებმა არ დაიზარეს და მოძებნეს ქალაქ ანკარაში „ნახევარი თურქეთის აღმშენებელი“ ფირმის გისოსებში მომწყვდეული ოფისი. მის კარებს „ჟანგიანი ბოქლომი“ ადევს, რაც მეტყველებს, რომ ამ დანესებულების კარი უკვე „საუკუნეა“ არავის გაუღია. ეს მისამართი მითითებული აქვს ბატონ გენჩს თავის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე; სასამართლო მასალებში კი „გენჩ ინშაათის“ მისამართი სულ სხვაა: თურქეთი, ქალაქი ანკარა, რაიონი ილდინი, ქუჩა-მასივი 606, ბინა 22. სინამდვილეში ეს მისი საცხოვრებელი სახლის ადგილმდებარეობაა და შეუხედავი, ჩაგისოსებული ოფიციალური ოფისის შენობასთან შედარებით, ბატონ გოქსელის სახლი სულთან სულეიმანის სასახლედ მოგეჩვენება. აღსანიშნავია, რომ თავისი საგარეულო თაღლითობის მსხვერპლნი ბატონ გოქსელს საკუთარ საცხოვრებელში მიჰყავდა, რათა არავის ეჭვი არ შეჰპარვოდა მის რესპექტაბელურობაში. წარმოიდგინეთ, ბატონ გოქსელ გენჩს თავისი „ნახევარი თურქეთის აღმშენებლის“ ფილიალი თბილისშიც ჰქონია, რაზეც იტყობინება მისი ფირმის ოფიციალური საიტი: ქალაქი თბილისი, პავლე ასლანიდის ქუჩა 34. ანკარის გისოსებში ჩარაზულ სათაო ოფისთან შედარებით, „გენჩ ინშაათის“ თბილისური ფილიალის კანტორა, სულ ცოტა, სულთან სელიმის პარამხანის ნაგებობასთან ასოციაციას იწვევს. აგურით ნაშენები დიდებული სახლის ტერასა ყვავილებშია ჩაფლული. ფიზიკური საჭურისების როლს აქ ე.წ. ვიდეოთვალები ასრულებენ. მაგრამ კვლავ გაუგებრობა, დაბნეულობა.

უახლოეს მეზობლებსაც კი წარმოადგენა არ აქვთ, ვისია ეს სახლი. მეპატრონე თვალთ არავის უნახავს. – მიუვივად აქ არავინ ცხოვრობს. ძალზე იშვიათად ვილაცები მოდიან და მიდიანო, ეს არის მეზობელთა პასუხი. ბოლოს, გავარკვეე, რომ სახლის მეპატრონეა ვინმე ირინა ბასილაძე. საოცარია, ასეთი შთამბეჭდავი სახლი რატომმა „დაუსახლებელი“; აქაც ხომ არ იმეორებს ბატონი გენჩი ნაცად ანკარულ ხრიკს, აქაც ხომ არ მოჰყავს ახლად შეძენილი საქმიანი პარტნიორები, ამ ოფისის შემხედვარეთ, ეჭვი რომ არ გაუჩნდეთ მისი, გენჩის, სანდოობაში?

რა აკავშირებს ქალბატონ ბასილაძეს ისეთ საეჭვო ადამიანთან, როგორიცაა გოქსელ გენჩი, რომელიც არათუ ფილიალებს კეტავს საშვილიშვილოდ „ჟანგიანი ბოქლომებით“, არამედ ცენტრალურ ოფისსაც?...

ახლა კი ყველაზე დიდ, ჩემთვის, როგორც ქართველისთვის, გულისსატკივარზე; აი, ეს საგარეულო თაღლითური საქმეების „მავსტრო“ იღებს მონაწილეობას საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მოწყობილ ტენდერებში.

მაგალითისთვის, 2016 წლის 3 თებერვალს საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ გამოცხადდა ორეტაპიანი ტენდერი. სხვა კომპანიებთან ერთად ამ ტენდერში აქტიური მონაწილეობა მიიღო გოქსელ გენჩის „გენჩ ინშაათმა“. ტენდერის პირობების შესაბამისად, მასში მონაწილე ფირმებისთვის სავალდებულოა, წარადგინონ რომელიმე სოლიდური ბანკის საგარანტიო წერილი, ან ნაღდი ფული „დაუდონ მაგიდაზე“ სატენდერო კომისიას. რასაკვირველია, ნაღდი ფული ბატონ გენჩს არ გააჩნდა, სამაგიეროდ, გარანტიოდ დაასახელა ერაყული ბანკი „ჩეჩინ ზუ“. როცა „ნახევარი თურქეთის აღმშენებელი“ გოქსელ გენჩი ავსებდა სატენდერო დოკუმენტებს, იქ ხომ მითითებული იყო, რომ ერაყი არ შედიოდა აზიის განვითარების ბანკის წევრ ქვეყნებში, აქედან გამომდინარე კი, მას უნდა სცოდნოდა, რომ ერაყული ბანკის წარმოდგენა თავისი ფირმის გარანტიად ამ ფირმის დისკვალიფიკაციის უტყუარ გარანტიას ნიშნავდა.

ტენდერი სახუმარო არ იყო – თბილისი-წითელი ხიდის გზის თბილისი-რუსთავის მონაკვეთის მოდერნიზაცია, რომლის ღირებულება 110 მილიონ ლარს შეადგენდა! რა სასწაულს ელოდა ტენდერიდან გაძევებული თურქი ბიზნესმენი, როცა მოინდომა ტენდერში დაბრუნება და გამარჯვება?! ბოლოს და ბოლოს, ბატონმა გენჩმა ყველაზე უკეთ იცოდა, რა სამშენებლო პოტენციალის ფირმის მფლობელი იყო, თავისი არარსებული ერაყული ბანკით. საკვირველია, რატომ არ დაინტერესდა პროკურორი სალომე ჩიქობავა ამით?!

ეს, სხვათა შორის, მისი პირდაპირი მოვალეობა იყო! და რომ დაინტერესებულიყო, მაშინ უთუოდ ვერ განაცხადებდა სასამართლო სხდომებზე შეპასუხებას ზედმეტად ნერვიული ტონით: „გენჩ ინშაათმა“ ნახევარი თურქეთი ააშენაო. რასთან გვაქვს საქმე? პროკურორის დაბალ კვალიფიკაციასთან, სამსახურებრივ გულგრილობასთან, ზედგომი პირების მითითების შესრულებასთან, თუ კორუფციულ სქემასთან?...

კითხვაში გვკრია, რომელზეც პასუხი გასაცემი აქვს არა მხოლოდ ბენეფიკიური პროკურატურის განინსაქციას, არამედ მუნიციპალური განვითარების ფონდის ხელმძღვანელობასაც. კერძოდ, რატომ არ შეატყობინა „მგფ“-მა სათანადო ორგანოებს, რომ ტენდერში მონაწილეობდა თურქული კომპანია „გენჩ ინშაათი“, რომლის ძეგლებში აშკარად გამოიხატებოდა თაღლითური ელემენტები? არარსებული ერაყული ბანკის საგარანტიო წერილი მათ ამის საშუალებას ხომ აძლევდა? ფონდი ხომ ვალდებული იყო წარმოდგენილი ყველა დოკუმენტის ავთენტურობა გადამოწმებინა. მით უფრო, თუ საძიებო გეგმის უცხოურ კომპანიებთან. შესაბამისად, წარმოდგენილი უნდა ყოფილიყო დოკუმენტაცია უცხოური ბანკებიდან. ამიტომაც მითითებული „მგფ“-ს დეპუტატებში, რომ საანა კომისია დანიშნავს მუშაობას და გადაწყვეტს, ტენდერში რომელია კომპანია უნდა გაიგარჯოს, ყველა პრეტენდენტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტი უნდა გადამოწმდეს, რათა დადგინდეს მათი ავთენტურობა. აშკარაა, რომ მუნიციპალური განვითარების ფონდმა ეს არ გააკეთა, ან გააკეთა, გადაამოწმა, მიუხედავად იმისა, არ აცნობა საგარანტიო ორგანოებს.

2018 წელს ჩატარებულმა ტენდერმა გამოაცხადა მონაწილეთა შორის კვლავ აღმოჩნდა გოქსელ გენჩის „გენჩ ინშაათი“. არა, „ნახევარი თურქეთის აღმშენებელმა“ ტენდერი ვერ მოიგო და ვერც მოიგებდა; გაიმარჯვა ქართულმა „სერპანტინმა“. სულ შემთხვევით წავანყდი ამ ინფორმაციას, რომელმაც დამიდასტურა, რომ გოქსელ გენჩს ახლო ნათესავური თუ არა, საქმიანი ურთიერთობა აქვს მგფ-ის ხელმძღვანელობასთან. ვფიქრობ, „მგფ“-ის მიერ გამართულ „ქორწილებში“ (ტენდერებში) გოქსელ გენჩის ფირმას „სერპანტინი“ გენერლის „როლი აკისრია; უფრო მარტივად, ფორმალური კონკურენტის როლს ასრულებს და ამარჯვებინებს ტენდერებში მუნიციპალური ფონდისთვის სასურველ კომპანიებს. ა, ბატონო, კონკურენცია, ა, ბატონო დე-მოკრატია, ა, ბატონო გამჭვირვალობა!..

მსგავსი ფორმალურობი და საეჭვო ბარიერები ნამდვილად უბნის სახელს ისედაც გაფარჩაბებულ თანამედროვე ქართულ საზოგადოებაში!

გიორგი კორძაძე

თურქეთის პრეზიდენტი რეჟიმის ბრძოლაში. ამოღებულია 4 ექსპლესირი იარაღი!

ბათუმში არაღელვარულად გადმოსულ თურქეთის მოქალაქეებს გუშინ გვიან ღამეებზე ჰკითხავდნენ. სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის ცნობით დაკავებული 9 პირის საცხოვრებელი სახლების ჩხრეკისას ოთხი ცეცხლსასროლი იარაღი ამოიღეს. დეტალებზე კი უფლებამოსილებები არ საუბრობენ. მათი თქმით, მოგვიანებით გაირკვევა ყველაფერი. დაკავებულების ალკევის ღონისძიების შეფარდების შესახებ სასამართლომ გუშინ იმსჯელა. გამოძიება მათ საქართველოს საზღვრის უკანონო გადაკვეთას, ცეცხლსასროლი იარაღის, საბრძოლო მასალის, ფეთქებადი ნივთიერების ან მოწყობილობის მართლსაწინააღმდეგო შეძენას, შენახვასა და ტარებას ედავება. შეგახსენებთ, ბათუმში საზღვრის უკანონო გადაკვეთის ფაქტზე ცხრა პირი ერთი დღით ადრე დააკავეს.

კონსტანტინე გამსახურდია, უძველესი კოლხურ-იბერიული ხასიათ-ჟინ-შეპართების და სრულყოფილი, სიმართლის ნებისმიერი დროის მწერალთაგან, ბევრად განსხვავებული ნიჭით — უფლისმიერობა და მისტიკურ-მითოლოგიური უტყუარ მცნების, უსაზღვროდ შეუვალად ნადღერატივალური ზნეობრივი გენის ჭეშმარიტი წმინდანური გაგრძელება...

გაგა ჩვენი უბერებელი პლანეტის ათასეული წელი და ამჟამად მოქმედ აღმსარებლობებს კოსმიური უფლის-მიერობით ჩაენაცვლება ზეკანონებიდან გამომდინარე, დროისთვის მონათესავე რელიგიები, რომელთა სიახლე ცივილიზაციითა და ვარსკვლავითი ურთიერთგავლენით მიახლოებითი რწმენითი სახე იქნება; ხოლო განუყოფელი ხელოვანნი: შოთა რუსთველი,

ვაჟა-ფშაველა, დავით გურამიშვილი, ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, გრიგოლ რობაქიძე, კონსტანტინე გამსახურდია, გალაკტიონ ტაბიძე, ტერენტი გრანელი და სხვა რამდენიმე უნიკალური ქმნილებანი, პომეროსისა არ იყოს, მარადიულობას გადაბარდება, რადგან უსასრულობის ფერ-ხმა, აზროთუკვდავების განმეორებითი არიან და იქნებიან...

შემოდგომის მზით გასხივონებული კვირა დღეა. დილიდანვე მოვემზადე. დაახლოებით თემას, მოტივს როგორც მისადაგება, იმდაგვარი სასურათი ფორმატი ავირჩიე. „ერეიდნიკი“ მხარზე გადავიკიდე და ქათქათა, თეთრი სახატავი ტილოთი ხელში, გავმართე ურთულესი ამოცანის შესასრულებლად. დღეს ქარია არცერთი მხრიდან არ ქრის და ელემის ბაღში მგონია თავი, წყნარი ამინდია, მზიანი, საამო ნატვრას მოყოლილი...

მე, როგორც სენაველ-ძველსენაკელს, პლენერზე მუშაობისას ძალსა და რბილში გამჭადარი მაქვს შიშნარევი ფიქრები აღმოსავლეთის უძლიერესი, სულის შემძვრელი ქარისა...

სხეულითა და სულ-გულ-გონებით გარინდული ვდგავარ კოლხური კოშკის ზღაპრისმიერ კარიბჭესთან და ვერ გადამიწყვეტია გვერდით მოძვე, ელექტროზანის ღილაკზე თითის დაჭერა; ვინ იცის, როგორ პასუხს მივიღებ-მეთქი სიფრთხილით. ამ დროს მარცხენა მხარეს მებოზლის რკინის კარი მოულოდნელად გაიღო და დიასახლისის საცრით ხელში, მსახიობი თათია ხანდრაგა გამოშრდნდა, ბატონი კონსტანტინეს დისშვილი. პირადად დიდი ხანია, ვიცნობდი, რუსთაველის დრამატული თეატრის შენაშენებამ მსახიობმა, ზეინამ ბოცვაძემ, ქართული კინოს ერთ-ერთმა ვარსკვლავმა, ხელოვანთა შემოქმედებითი საღამოს შესვენებაზე გამაყნო; სუფრასთანაც ვმხდარავართ ერთად და სათნო თათიას სადღევრძელო რომ წარმოვთქვი, თხრობითი ტექსტის თუ ლექსის კითხვისას თვითმყოფადი ხმა, მომნუსხველი ინტონაცია თავისი მერბილემული მხატვრული საამო ტონალობით ავრე საინტერესოდ გაუჩრჩიე და აღფრთოვანდა მსახიობი, სახის მხიარული გამომეტყველებით მეუბნება: — ბატონო რეზო! ერთხელ გალაკტიონმა იგივე მითხრაო. თათიასგან ყოველივე თქმული ჩემთვის დიდი ქება გახლდათ. ადამიანის გული ზღვაა და მაინც გამკარა ცისფერმა ხმამ, განსხვავებული ხელოვნების გამოანათების ხილვა რომ დამასწრეს. თბილად მივესალმეთ ურთიერთს და: — საით გავიწევა, მხატვარო? — მეკითხება. — თათია მშვენიერო! საგამოფენოდ ბატონი კონსტანტინეს კოლხური კოშკის დახატვა მინდა-მეთქი. წინადადება როგორც კი დავამთავრე, უმაღლესი კიშკარით გააღო. — შემოდი, გენაცვალე, სადაც გინდა დადგე და ხატეო. სიხარულით ადგისილმა მადლობა გადავუხადე უკეთილშობილეს მსახიობ ქალბატონს, შექმნილ შევამე და ღიმილით გავემართე აღმოსავლეთით, ქვეთიკრის თეთრ გალავანთან, დიდი, ზემოთ ხის ქვეშ. მშვიდობიან ჩრდილოვან ადგილას შევჩერდი, „ერეიდნიკი“ გავმართე, სახატავი ტილო დავაყენე და დაიწყე ნაწარმი კოლხური კოშკის მთლიანი ხედის ხატვა, თან ჩემთვის დავილაპარაკე: — თათია რომ არა?! მოკლედ, დღეს გამიმართლა. ამასობაში ეზოს კანონიერი მინადარი, ულაშაშესი შველი, წაბლისფერ-თეთრებში გაწყობილი, კობტად მოხატული დრუნჩით, აცქვეტილ-წაწვეტილებული ჩამუქებული ყურებით, ნუშისფერი, კეთილი რმბილედითი თვალებით, რითაც მთელი მისი არსება იმზინებოდა, სასიამოვნო სიზმარივით გამოემცხადა და ჩემსკენ წამოცუცხულდა უწერელესი ფეხ-შავი-შუა გაყოფილი კობტა ჩლიქებით, ჩიიბ-ჩიიბის უნაშესი ხმის გამოცემით და მშვიდი სიფრთხილით მომიახლოვდა, კეთილი სულივით, წინ დამიდგა და ღვთისნიერი ნდობით მიყურებს... თან ვფანტავიორობ: ბატონი კონსტანტინეს შინაგანი სამყაროს იდუმალ განწყობილი სივრცე დაჰყვება ამ შენების სიმდიდრე არსებას-მეთქი...

გარკვევით ვამჩნევ, კომპანე მიდგმულ გემივით სახლში, ფანჯრებს შიგნით, ადამიანთა ლანდში მოძრაობენ. სხვადასხვა ხეხილით გაშენებულ გზოში საყარო, მონასტრისეული სიწყნარე და სიმშვიდეა. მხოლოდ დამოუკიდებელი ნაფერები შველი მოძრაობს, ზოგან მწვანე, ნორჩ მალახს წიწკნის. გზოში წელი ნიავეც არ ქრის, თითქოსდა ეკლესიის საკურთხეველის სუნიც სუფეს ყველგან. ცაზე გუნდებდა ზღურების მხიარული გათაფრენა და ალვის სხემს მარად გაღაუვლიან. კოშკის ვეგერითელა ჭადრების ჩრდილთში კი, თეთრი, ცისფერი მტრედები ლაღად დაფარუტებენ. ტილოზე შეუჩერებელი ფუნჯ-ფერებით ვწერ და ფიქრები ისევ მეახლა, რომელთა შეჩერება ჩემთვის შეცდომა იქნებოდა.

ქართული ეროვნული აზროვნების მოვლენა, იდუმალ შემოქმედი, ბატონი კონსტანტინე, დაწრიტა და დალია თავის მიერვე ხატულმა უძლიერესმა ნაწარმოებებმა, ინდივიდ-თვითმყოფელმა ეპოქალურმა მძაფრასათიანმა გმირებმა და შეწირა კიდევაც განუყრელ ღვიძლ პირმშოებს. ვუმადლოდეთ უფალს, მათმა სილიადემ და უზომო მაღალმხატვრულმა ემოციებმა მაესტრო ჭკუიდან რომ არ შეშალეს. მაგრამ უფსკერო, წარმოსახვების მისტიკოს-მშფოთარე მოვლენა შემოქმედი, შინაგან-გარეგანი ნერვებტოვითი ხასიათით თანამედროვე მწერალთაგან მკვეთრად განსხვავდებოდა, ხშირად უცნაურ ხასიათსაც ამჟღავნებდა, რომელიც უზარმაზარი ნიჭ-შენების რხევისმიერობა გახლდათ...

ვხედავ, სასახლის აღმოსავლეთით ჩემს მხარეს. საფრანგეთის ასაკოვანი, მეფის კარდინალივით, კონსტანტინე ბატონი, მოულოდნელად წელი ნაბიჯით გამოშრდნდა, სუსტი, საშუალო, მშელი ტანანაგობის, გავრდილებული ცისფერი, იაპონური ხალათით და თავზე კობტად მოხურული, შავი კახური ქელით; თითქმის უწრავი, კოლხური უძველესი, ჩაჟამული თეთრასფერი სახით. დინჯად და დაკვირვებით მიყურებს, უმაღლესი შეწყვეტე და გაოგნებული ვდგავარ, გულ-მკერდზე მარჯვენა ხელმდებულმა, წელში მოხრით, ძველადიშურად უხმო მთავსალმე — მოწოდებით. რა გვარისა ხარ, ყმაწვილო! თითქმის დაჭიმული ხმით დამძახა. ადამია გახლავართ, ბატონო! მიუგე. გასაგებია! წარმოთქვა და კოშკის ჩრდილოეთის დიდი კარიდან

განგებულ რჩეული

სახლში მოციქულებით შემრდნდა. ვგრძნობ, რომ აუცილებელია და ჩქარა მანერით ვმუშაობ. დრო ძვირფასი ვადის. ჯიუტი აწმყო არაფერს არ გვაპატიებს და არცა თმობს. სურათი, სადაცა მთავრდება. აწ კი, ჩემზეა დამოკიდებული, თუ საჭირო იქნა, დამამთავრებელი, ფერ-ლაქების ფორმათ-ხაზების დროულად მოხმობისა... შემდეგ ვხედავ, სამუშაო დღე, საგრძნობლად იწურება; უცლოდ ღვთიურმა მასპინძლებმა იგრძნეს მოახლოებული დრო, ხატვის დამთავრებისა და ძალბაშტონი მირანდა, მეუღლე დიდი მავსტროსი, წინ თეთრი, ხალათ-აკრული, მოვარდისფრო ყვითელფოთლებიანი, თავსაფრით და წმიდანური, სანდომიანი სახის მგერით ჩემსკენ მოდის, მომიახლოვდა, თბილი ღიმილით მომესალმა და სადილზე წამოშრდნადი, ბატონო! კონსტანტინე გვაპატიებთ! ვთხოვ, მოხუცს არ აწყინოთ! ამ სიტყვებით მომმართა, კეთილსახოვანმა დიასახლისმა, დინჯად შეტრიალდა და კოშკისკენ წაშრდნდა. დიდი მადლობა, ქალბატონო მირანდა! ესლავე მოვრჩევი მუშაობას, ავაღაგებ ხელსაწყოვს და თქვენთან გამოეცხადდები-მეთქი. ჩემსას უკვე ყველაფერი მოგაწყენს და უმაღლესი, კოლხური კოშკისკენ წამოვდი, ულაშაშესი შველი არსად ჩანდა. „ერეიდნიკი“ გარეთ, სახლის კედელს ფრთხილად მივაყუდე და ნახატი-ტილო შესასვლელ კართან, ნათელ ადგილას დავდე. ამ დროს კონსტანტინე ბატონი, წინასწარმეტყველ მოვეისმიერი სვლით დარბაზიდან გამოშრდნდა; დინჯად, თითქმის უხმო მომესალმა, ყოველგვარი ღიმილისა და მიმიკის გარეშე, მშრალი, ცივად აწეული წარმებით და გამომცდელის მგერით სურათი დაათვალიერა, ცოტა ხანს მღუშარე მოციქულებით იდგა; შემდგომ, მხოლოდ ერთი სიტყვა — თქვა, კარგია! შეტრიალდა და შინ შემრდნდა. მე არ დავბნეულვარ: ქალბატონი მირანდა მაჩვენებს, საით წავიდე; ელიფსური უზარმაზარი, წაბლისფერი მაგიდის თავთან, სამხრეთით ფანჯრების მხარეს მიმითითა. ჩემთვის ცალკე იყო სუფრა ოთხკუთხედ საფარზე გაწყობილი; მეორედ გამიმეორა, აქ დარბაზიდან! მეც ჩვეულებრივ დავეჭედი და დარბაზში გათავისცემით ვათვალიერებ სურათებით და ფოტოებით ექსპონირებულ კედლებს, ერთ ადგილას ლადო გუდიაშვილის გრაფიკული სურათი, პარიზში მოღვაწეობის დროინდელი, საკურთხეველის სანთელივით ციმციმებდა; რაც მთავარია, ჩემთვის სალოცავი ხატებით ვუმერ, პროზის — აზროვნების და ქართული პატრიოტიზმის ჩაუქრობელ შექერას — ლევენდარულ ცოცხალ პიროვნებას.

ყმანვილო!, ღვინო გაიხსენი, რომელიც გნებავდეს. სამი ბოთლი ერთად იდგა: საფერავი, კახური და ტიბანის. მე ტიბანის ვირჩიე, უჩემრად ვავსენი და დავისხი მშროლის თხელ ჭიქაში. თვითონ შეუდარებელი კლასიკოსი მაესტრო, მაღალანტიკვარულ მაკავონის ხის ფიგურებიან-ორნამენტით შემკულ სუამზე იჯდა. გვერდით, იატაკზე, თუთიის თუნუქის ფართო და ღრმა ჭურჭელი ედგა მცირედი წყლით. ნერწყვდენით და ავადებულთ, ქვედა ყმის ხშირი მოძრაობის შემდეგ, ყელის ამოწმნდითაც გადაანერწყვებდა. მრავალი შედეგის ავტორი, უზომოდ ნაშრომ-ნაჯაფარი, არ გახლდათ ჯანმრთელად, ყოველ მოძრაობაზე ემჩნეოდა, რომ ავადმყოფობდა.

წინ, ოდნავ მარცხნივ, წერილი ტანწერწერა ძვირფასი, ისევ უძველესი ფუფუნოლი კველუცობდა, რომელშიც წითელი, კოლხური ღვინო მღუმარებდა. მეგობრებო! ნუ გიკვირთ! ცოტა ხნით რომ ვმოწოდებ ზღაპრულ სივრცე-გარემოს...

კონსტანტინე გამსახურდიას პროზას; როდესაც ხარ მთავროვნე, ინტელექტუალური მკითხველი, ღრმად გრძნობ, განიცდი და სუფთა სულიერებიდან დაწყებული, უთვალავი ნიუანსით გაზიარებს გამოვლენებულ ნეტარ სურნელოვან სიამოვნებას; ასევე გონებრივად გაბილდრებს და ზეცური სიმაღლეებისკენ წვდომებს განცადევინებს. სიახლე, სიტყვა-ფორმათა, ხაზ-ფერთა, მშვენიერების მოსვლას რომ გვაზიარებს და ბოლოს მაინც იდუმალ მაამებელ განწყობილებათა მთლიანობას საკმარისად ვერ დაახასიათებ და ახსნი. უთუოდ ურთულეს-ღვთიური განძია, ჩვენდა მელად აღმოჩენილი...

დავეზრუნდეთ საოცრებათა დარბაზს: ჩემი მენიუ ამდაგვარი გახლდათ: ფაიფურის ლამაზ თევზზე პატარა ნაკვეთი ღობი იღო, სულუგუნახარშული; მეორეზე, მცირე, დაჭრილი მეგრული ხაჭაპური. ცოტად და მოკრძალებით ორივეს ვეახელი. ამჟამად ჩემთვის მთავარი იყო, უფლის მადლით თუ შედგებოდა, ოცნებად ქცეულ ბატონ კონსტანტინესთან მოკლე საუბარი. დაისხი ღვინო! წერილი, ავადმყოფური ხმით შემახსენა და ფუფუნოლი ასწია, რითაც სივრცე უჩვეულო მოვლენად შეივსო და, საქართველოს გაუმარჯოს! მოკლედ წარმოთქვა. ფეხზე არ ადგე! ისე მიიწვიო! თითქმის მრძანა. შემდგომ თავის თევზს დასცქერის, ისე მეკითხება, მინა საკუთარი თუ გაქვს, ყმაწვილო?! არა, ბატონო, ნაქირავეში ვცხოვრობ. ცივანი მთავრობა! ვალიზიანებულმა ჩაილაპარაკა, შეძლებდა უხერხულად, მაგრამ ჭურჭლისკენ გადაიხარა და ისევ გაინთავისუფლა პირის ღრუ. მუდამ იმდენად უძლეველად მიმანდა უპირველესი ხელოვანი, არ შემცოცხლებია.

რომელიმე თემაზე საუბარს მეგრულად რომ დამიწყებდა, ჩემი იმავე ფორმით პასუხი არ მოსწონდა. საინტერესო ისტორიაზე კითხვები ოდითხუდ რომ დავესვი, წარგმგებულმა მანესტრომ, შეკუმშული კილოთი, ქართულად გამცა პასუხი. ამასობაში მასპინძლისგან ძალიან საინტერესო და ღრმად განსხვავებული ხასიათ-განწყობილება ვლინდებოდა... ბატონი კონსტანტინე, როგორადაც ხალხი ახასიათებდა, ზუსტად ის მემგერაზი, ოდნავ უჩი პიროვნება, მრავალფეროვანი ფსიქოლო-

გიური თვისებების პორტრეტი იხატებოდა ჩემს წინ. მეორედ თუ მესამედ კვეთილი მორალური მგერით რომ გადმოხვდა, თითქოს წარწეული საქართველოდან სველით მმირალმა: უმაღლესი ფილოსოფოსის, ვოლტერის ფიგურული ქანდაკება წარმომიდგა თვალწინ. შემდეგ მთავარისეული შენელებული სვლა სიბოთი გაიხსნა და მეკითხება: ჩემი პატარა შველი თუ მოგეწონა, ყმაწვილო? ძალიან! ულაშაშესი, ანგელოზის თვალეში აქვს, ღიმილით მივმართე და პირველად გიხილე დღეს, ნათქვამი რომ ესიაშოვნა და გავცინა კიდეც. თხელი ლოყები ჩავეყცა და ქვედა ყბამდე მუქმა ხაზმა გაიშრნა, თვალეში გაუშხიარულდა და ჩემთვის სრულიად სხვა განწყობილების მწერალ პიროვნებად გარდაიხსნა. უთუოდ მეამა მავსტროს მა

კოლიასთან წაგვებებს. ერთხელ დიდი მოქანდაკე თავის ვრცელ სახელოსნოს მათვალისწინებებს: ორსართულიანი თაროებიდან დაწყებული, შედევრ-ქანდაკეებით იყო სავსე. მიმდევარი ბატონ კონსტანტინეს, ბიუსტ-პორტრეტთან. ძლიერ აღფრთოვანდი, რადგან შესანიშნავად იყო ხასიათ-განწყობილება დაჭერილი და სახის ფორმათა გამოკვეთილი ძეგლები, შეუდარებელი ფრანგი მოქანდაკის, ანტუან ბურდელის გამოქანდაკების დონეზე. აკადემიის პირველ-მეორე კურსის სტუდენტი რომ ყოფილიყო, ყოველგვარი მეცადინეობით და მიზანსწრაფვით, ქანდაკების ფაკულტეტზე გადავიდოდი, მაგრამ... რატომ არ დაამთავრეთ პორტრეტი, ბატონო კოლია? გულდაწყვეტილი ვეკითხები. უსათუოდ რთული ხასიათის კაცია! ერთხელ მოვიდა მხოლოდ, იქნა ნორმალურად. არცკი საუბრობდა, ფიქრებით ჩემთან არ იყო. ორიოდე სეანსის შემდეგ მეუბნება: აწ, დანარჩენი შენი საქმისა შენ იყო, როგორც როდენმა, უნატუროდ გამოძერწა, ვიქტორ შიუგო, მაგრამ იმეორებდით თქვენცო! უსათუოდ კაცო! უცნაური პიროვნება...

მაგ ნაამბობს როგორ გავამხელდი ბატონ კონსტანტინესთან, მაგრამ დღეს ნათლად მომაგონდა ბატონი კოლიას – სამართლიანი, მართლაც უნიჭიერესი მოქანდაკის – გულისწყრომა. არადა, წარმოიდგინეთ, როგორი ღირსების ბიუსტ-შედევი, გვეფნებოდა ქართველეს და მხოლოდ ჩვენ კი არა, გულდასაწყვეტია, რა თქმა უნდა. იმხანად სამჭოთა კავშირის სახალხო არტისტის, გრიგოლოვის სახელობის რუსული დრამატული თეატრის წამყვანი მსახიობის, ნადეჟდა გურმისტროვას, პორტრეტზე მუშაობდა; მსოფლიოში განთქმული მოქანდაკისგან უფლებამოსილი, სეანსებს დაესწრებოდი. შუადღეა, სახელოსნოს კარი გაიღო და უმშვენიერესი ტანის რხევით შემოვრდნადა ულამაზესი, მაღალი შარბონიული აღნაგობის ქალბატონი, მიხაკებით ხელში. მოგვესალმა, შინაურულად ხალასად, მოხდენილ-მსახიობურად და მამრობითი სქესის ლომის შეხედულების დიდ მოქანდაკეს უშუალოდ, თამამად ეახლა და თბილი ღიმილით თავი გადის და ნაიაჩრევით დაღარულ მაესტროს წითურ ლოყაზე მოკრძალებით ემთხვია. მერმე დაიწყო ზეზუნებრივი ქმედებები, მშვენიერა ნატურა მთლიანად უხილავ სხივებად გაცხემდა შინაგან სამყაროს და მოქანდაკეს ალაღად სთავაზობდა. სინამდვილეს ვისვენებ! ბატონი კოლია ბიუსტთან მუშაობდა უცნაური მიდგომით, არა ჩქარი მოქმედებით და არცა ნელი, რაღაც შუალედური იყო, დემონურთან ახლოს. ჯერ აგურისფერ თიხას ხელის თითებშუა ამუშავებდა, თითქოსდა ავტორისა და ნატურ-

გადაწყვეტილება უნდა მიმეღო. წამიერი დუმილის მერმე, სამხატვრო აკადემიაში გვევკრძალებოდა ფოტოებიდან ხატვა, თანაც ცოცხალი პიროვნებისა, ჩემო ბატონო! ვუპასუხე და ისევ უხერხული განწყობილება ჩაჩვა.

დრო! წარსულ-აწმყო-მომავლით ჩვენს ირგვლივ თვითნებურად ნაწილდებოდა და უძველესი კედლის საათის ისრებზე თითქოს თანაზრად ილექებოდა. აწმყო? ჩვენთან იდგა და გარბოდა კიდევაც... მეორე სადღეგრძელოთი შენ გავიმარჯვოს! წარმოთქვა მაესტრომ. სახელი არ უკითხავს, მეც ვერ შევკადრე და თავი შევიკავე. მერმე სიზმარივით მიეკარა კოლხურ წითელ ღვინოს და ფუჟეროლი მოზრებით დადგა. ნეტავ როგორი გემოსია ბატონი კონსტანტინეს რჩეული ღვინო? ჩემს თავს საიდუმლოდ ვეკითხები. სადღეგრძელოზე მადლობა მოვახსენე. მასწავლებლებით ხარ კმაყოფილი? სტიპენდიას თუ ღებულობო და მაკანადად გადმოხვება. მასპინძლისეულ ყველა შეკითხვაზე, დიხ ბატონო! სიმართლე მიუვცე. შემდგომ ვგრძნობ, უკვე დაიღალა ჩემი ოცნების მწერალ-მასპინძელი და დროზე, ჩემდა ზედად, ბატონი კონსტანტინე ვადღეგრძელო, ფაქტებით, სურვილებით დიდად შევაძვე, ჩემი სიტყვა-აზროვნების მიხედვით და სიტომ-სიყვარულიდან გამომდინარე, მადლობის ნიშნად თავს ოდნავ შესამჩნევად მიქნევს, შემომხედა და, ლაზერის სხივით, ჩემს მორჩილ თვალ-სხივებზე კეთილგამჭოლად გაიარა, პირველად ხილულმა მზერამ... მერმე ისევ შევთამამდი და მივმართე, კონსტანტინე ბატონო! თქვენ, ქართული წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების მიერ დაარსებული, სოფელ ძეგლისენაკის ორწლიანი დაწყებითი სკოლა გაქვთ დამთავრებული და სოფელელები, დიდ-პატარიანად, ვამაყობთ თქვენით. დიხ, ბატონო! მთელ სოფელს ძლიერ უყვარხართ. მაშინ მაესტროს კითხვა-წამოძახილი იყო – ფრიალ გავშვური, მართლა ვუყვარვარ?! მე კი უხმო, ვაიმეთი?! შინაგანად ჩაევიკვნეს: იმდენად, რომ სიტყვიერად ვერ გამოვხატავ, ჩემო ბატონო! დავეუბნე და ჩვენში თითქოს გარემო ამინდო შეიცვალაო, შეუქმ გამნათებითი ღიმილმა მთელ სახე-სხეულს გადაუარა. უფრო მეტად ვასიამოვნებ-მეთქი და ვეუბნები: უსაზღვრო უფლისმიერი ძალა ჰქონია სოფელ ძეგლისენაკს, ამოდენა გენიოსი რომ გამოვზარდათ და მესამედ ისევ გავაღიმე, უფრო გავაცივნი კიდევაც.

გონებით შორს მყოფი მწერალი, გახსნილი სახით, სივრცეს უცქერდა. კეთილი საუბარი და სიმშვიდე ხომ მკურნალია ნებისმიერ შემთხვევაში... ზომიერი გამგედაობა არ მაკლდა, რათა

პრის უპილი

უხევედრა დიდ მწერალთან

რის სულის ჩასახვა ხდებოდა. მერმე გრძელი, ვიწრო ტუჩების ცმაცუნით, ზემათემატიკური სიზუსტით, ბიუსტთან მიიტანდა საგანგებოდ ნაძერწს, დასვამდა საჭირო ადგილას და იქვე სიცოცხლე, უმკვერველს შინაგანი ფორმიდან, სულიერდებოდა. ამდაგვარად ჩვენს წინ მარადიულობა ქანდაკდებოდა.

მართლაცდა უფაღმა, თავისი თავის გამოსახატავად ხელოვნება აღავლინა გენია-აღამიანთა მეოხებით...

ორი აკადემიური სეანსის დამთავრების შემდგომ ღირსეული ქალბატონი სევდიანად გავაცილეთ. ბატონი კოლია შუა სახელოსნოში, მარჯვენა მხარ-ხელჩამოშვებული და თმაშლილი, ბიუსტ-პორტრეტის წინ დადგა და შინაგანი ხვეწნაგვანი ხმით დაილაპარაკა, უსათუოდ მრწყინვალე ქალია... პირადად, არც ღიმილი და აღფრთოვანება თუ გავიზრდება არ მომგვარა ამ ცოცხალმა სურათმა, რადგან რაღაც რეალურს მიღმა, სრულიად უცხო სივრცეში მოვეყვები.

მერამდნელ მკვეთრი მგერით გადმოხვდა მითოლოგიურმა მწერალმა და მეუბნება, თუ გინდა, ჩემს პორტრეტზე მუშაობისას ფოტოებით ისარგებლე, ყმაწვილო! მინანდას მოვატანინებ ალბომს და... საშინელ მდგომარეობაში ჩავგვარდი, უმაღ მართალი პროფესიონალური

დროულად რომ გამხსენებოდა და ერთი წინადადებად მეთქვა, კონსტანტინე ბატონო! ხელისუფლებამ პატარა ბინა-ოთახი რომ მომცეს, თქვენს ერთი ტელეფონის ბარს შეუძლია-მეთქი. თან უკვე გულდაიდ და სიამაყით განვაცხადე, რომ კომპაზირელი არა ვარ და მომავალშიც ღმერთმა დამიფაროს-მეთქი. კომპაზირელი არა ხარ, ყმაწვილო? ცნობისმოყვარეობით კითხვა დამისვა და ნდობით ავსო თვალეები, საგანგებოდ შემომხედა, თითქოს ახლა აღმომაჩინაო.

მამაჩემი, კონსტანტინე ბატონო! ათას ცხრაას ოცდაათის აჯანყების გამოსვლის მონაწილე გახლდათ, ქაქუცა ჩოლოყაშვილის წინამძღოლობით. ბოლშევიკ საშა გეგეჯორის დაუჭერია და მემამოხეთა, მორიგ დასახვერეთა სიამი შეუტანია, მაგრამ ზედად იმ დღეებში ფილიპე მახარაძე და მისა ცხაკაია სენაკში ჩამოსულან და მათ გადაურჩენიათ მრავალნიც: ასე უთქვამთ გეგეჯორზე, რა გიქნია, შე კაცო, მთელი სამეგრელო დაგიხვერეთაო, შეწყვიტე ესლავეო! ნაღვლიანად ამოიხვნეშა მაესტრომ, თითები მაგიდაზე დააკაუნა და სახეზე ზიზი გამოეხატა. ბაშუაჩემი ნიუო ადამია მაზრის მწერალი გახლდათ, მერე კომუნისტებს გაუკულაკვებითა. კი! მასხოვს ზუნდენად, სოფლის ხალხში ნახსენებიდან... დაილაპარაკა მწერალმა და თავი დახარა; კოლხური კომპიუსული სიმშვიდე უხილავი ღინებით შე-

მოიპარა დარბაზში და მაესტრომ, დაღლილმა, ფარულ-ჩათვლიდა...

საშინელება ადამიანის ცხოვრება, შინაგანად მუდამუამს მარტოობაში ყოფნით...

ალმათ დასვენების დროა დიდი შემოქმედის, ფიქრმა გამკრა; ასაკოვანი მწერლის უზომო შრომა-გონებრივი; სიცოცხლე-გარემოსთან უმძიმესი ურთიერთობა, უდმრთო კომუნისტებთან გაუთავებელი დავა; ვერაფრით ვერ დაუმტკიცებდით მათ, რუსეთი, ახალ ერგეულაშიად რომ ჩამოაყალიბეს. ბუნებრივი ავადმყოფობა და ასაკიც ეძალებოდა მსოფლიო მნიშვნელობის ხელოვანს...

„თავისი დროის ზნეობის გაუმჯობესება – აი მიზანი, რომლისკენაც უნდა ისწრაფოდეს ყოველი მწერალი, თუ არ სურს მხოლოდ „ხალხის გამართობი“ იყოს“. – ბალზაკი. კონსტანტინე გამსახურდია, ჭეშმარიტი მსახურია ამ ზეგონებრივი აზრისა...

პმლპმ ვეახლოთ უკეთილშობილეს დიასახლისს; დარბაზში სიმშვიდეა, ფიქრები, აზრები, ნაწარმოებთა გმირები, ყოველგვარი ზნეობისა, თითქოსდა შორეულში გავიდნენ. მგონი ხელოვნების ანგელოზიც დადგა და მწერალთა მოძღვარს ფიქრებით მისჩვენებია. ეზოდან ოდნავ ჩიტების ხმა ისმის... უმაღ წამოვდექი და ქალბატონ მირანდას დარბაზიდან გასვლის უფლება ვთხოვე, თანხმობის ნიშნად თავი დამიქნია, დაიღალა, ბატონო! დილით ადრე იწყეს ახალ რომანზე მუშაობას, ძალიან უნდა, „თამარ“ დროულად დაამთავროს. შემდეგ სურათი ავიღე, „ეტიუდნიკი“ მხარზე გადავიკიდე და კეთილ დიასახლისის გულთბილი მადლიერებით დავემშვიდობე. წამით შევჩერდი და უმორჩილესად ვთხოვე, მაპატიოს კონსტანტინე ბატონმა, რადგან დაუმშვიდობებლად ვტოვებ თქვენს ღირსებას-მეთქი! არა უშავს, ბატონო! ამჟამად მდგომარეობა შეიქმნა ასეთით. მაგ წუთებში უკმარისობის გრძნობით დათრგუნულს, უჩვეულო შინაგანი უძლურობის სიმძიმე დამაჩვა...

რამდენიმე წლის შემდგომ, მაშინდელ საკავშირო გა-მოფენაზე მხატვართა კავშირიდან წარადგინეს ჩემი კოლხური კომპიუსი ნახატი, ქალაქ მოსკოვში და შემფასებელმა კომისიამ ფონდებისთვის შეიძინა კიდევაც. დღეს ნამდვილად ვნანობ; ნეტავ ჩემთან ყოფილიყო ერის საამაყო კონსტანტინე გამსახურდიას სიცოცხლის დროინდელი კოლხური კომპიუსი ამსახველი ფერწერული ტილო; ან საჩუქრად გადამცა ოჯახისთვის. თუმცა, ბატონი კონსტანტინეს შვილის, საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, ზვიად გამსახურდიას ოჯახზე თავდასხმის დროს, საუმელოდ, კოლხური კომპიუსი რომ გადაჩვენს, შეუდარებელი, მგზნებარე პატრიოტის მიმართ მტრულად განწყობილმა ქართველებმა, ჩემი ნახატიც ხომ პოლიტიზირებული ცეცხლის მსხვერპლი გახდებოდა.

„ხელოვნების ნაწარმოებში ღმერთი სთავაზოვს და კაცი გამაგებს“. – ანდრე ჟიდი.

კონსტანტინე გამსახურდიას გემოვნებანი, სტილძარღვიანი პროზა, შემოქმედებითი სრულყოფილება ნებისმიერი ეპოქისა თავისი სხეულ-სულიერებით; სამშობლოს უმიდღრესი წარსულ, ყოფით და დღევანდლობის ქარცეცხლიანი ისტორიიდან იყო აღმოცენებული, რომლითაც ერის მომავლის სასიცოცხლო კვირტებს აღვივებდა. თავისი ქვეყნის პატრონ-პატრიოტი გახლდათ, რჩეულ ქართველ მეფეთა დონეზე და კოსმოურად აზროვნებდა, მეცნიერულ-ფილოსოფიური რწმენითი ჯანსაღი აღმოჩენებით, ნებისმიერ პატრიარქზე უმეტესად. თავდადებით ებრძოდა როგორც წარსულის, ასევე იდეურად აღჭურვილ თავისი დროის უძლიერეს დამპყრობლებს. მრავალჯერ თუ გადაურჩა გოლგოთა-გილიოტინას, ისევ ვით უხორცო უმიშარის, დაუდგრომელ-მოუსვენარი და სუსხიანი ნიჭ-გენიიდან გამომდინარე, მაგრამ მოლაღატე ქართველებთანაც მუდმივი დაპირისპირებებით, პირადი ჯანმრთელობა დღითიდღე უუარესდებოდა. ჯალათებმა რამდენიმეჯერ, იოანე ნათლისმცემელივით, პატიმრობაშიც იყოლიეს. უთუოდ წმინდა მეგრძოლი, ზეციდან ახლად მოვლენილი მორიგი შეწირულობა გახლდათ: სიცოცხლის უკანასკნელ წუთამდე არ ზოგავდა უიშვიათეს უფლისმიერ ნიჭ-მოწოდებას და ერის სამსხვერპლოზე პირწმინდად მიამარჯნებდა სამშობლოს სიცოცხლის მირონმომდინარე ხატთან, რომელიც ათასწლეულთა სამოდან გამოგვეცხადა. მთელი სიცოცხლე ნათელმზნობრივად ჯვარზე გაკრულმა გმირულად გაატარა. კეთილი ზვარაკი ნელ-ნელა იცლებოდა წმინდა სისხლისგან და ღია არტერია-კაპილარ-ძარღვებით დღენიდავ კვებავდა მარად ტანჯულ, შინაური თუ გარეული მტრისგან გადათელილ მამულს, რისგანაც მადლიერებით აღმოუცნდნენ შეუპოვარი, კვლავ შეწირული გმირები.

ღია ზეცის გუმბათიდან უძველესი და უძლეველი კოლხეთის მეფე აიეტ – მისი ღმერთის შვილი და ლეგენდა, გმირი მეფის, დავით აღმაშენებლის ღვთაებრივი ცრემლი, ვარსკვლავებთურ ენერგიად ეკუთვნებოდა განგებით რჩეულ შვილს...

შემოქმედად გაჩენა და მოღვაწეობა ტკივილ-სიამოვნებითი მოსვლაა სრულყოფილი. დიხ, ეგაა მთავარი ფორმა და არსი მიუწვდომელ შემოქმედ ზეციურობისა. სიკვდილითაც ხომ უმძიმესი ტანჯვით, უსასრულო სიამოვნებაში გადასვლა: სამყარო, კოსმოს-საოცრება – მეც ხარ, უფალო!

უდრევი გენია-ხელოვანი საბოლოოდ შედგნად დაეძგნა სიკვდილს და დაიმსხვრა მეტეორებად ვარდასახული...

მწერლის უნიკალური, მზედქმნი

სკანდალი

შესაძლოა, ჯოკოვიჩი...

ნიკოლოზ ბასილაშვილის ადვოკატი ირმა ჭკადუა არ გამოირიცხავს, რომ საქმეზე ცნობილი სერბი ჩოგბურთელი ნოვაკ ჯოკოვიჩი დაკითხონ. ამის შესახებ მან „პირველ არსს“ განუცხადა.

„ჯერ ამაზე საუბარი არ მსურს, თუმცა, ნამდვილად განიხილება მისი დაკითხვის საკითხი. ზუსტ დეტალებზე არ ვისაუბრებ, მაგრამ საქმეზე ბევრი უცხოელი დაიკითხება, მათ შორის ისინი, ვისთვისაც გარკვეული ფაქტებია ცნობილი. მაგალითად, ამერიკის ღია პირველობაზე, როდესაც ქალბატონი ნეკა ჩავიდა და გარკვეული ინციდენტი მოხდა. მაშინ საქმე იქამდეც კი მივიდა, რომ ჩემპიონატის ორგანიზატორებმა იგი დაცვის თანხლებით გაიყვანეს და აკრედიტაცია გაუუქმეს. სხვას ვერაფერს გეტყვით ამ ეტაპისთვის“, – განაცხადა ირმა ჭკადუა.

შეგახსენებთ, რომ ნიკოლოზ ბასილაშვილი 22 მაისს ყოფილ მეუღლეზე ძალადობის ბრალდებით დააპატიმრეს და 100 000 ლარის გირაოს სანაცვლოდ გაათავისუფლეს. სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიება 126-ე პრიმა მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მიმდინარეობს და მომდევნო სასამართლო სხდომა 16 ივლისსა ჩანიშნულია.

კობა კოხანიძე

კალათბურთი

მანუს „ტიტები“

სუპერლიგის მომდევნო 2020-2021 წლების სეზონში, ტიტების მთავარი მწვრთნელი მანუჩარ მარკიშვილი იქნება.

შეგახსენებთ, რომ იგი ასევე საქართველოს ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ილიას ზუროსის ასისტენტი გახლავთ.

მანუჩარმა შთამბეჭდავი კარიერა ქრონიკული ტრავმების გამო ორი წლის წინათ დაასრულა, წლები სეზონში კი ნაკრებთან ერთად ჩვენი გუნდის სამწვრთნელო სტაფში იყო. რაც შეეხება მის სანაკრებო კარიერას, „მანუს“ ოთხი ევრობასკეტი ითამაშა, ჯამში კი ეროვნული გუნდის მაისურით 52 შეხვედრა მოუგროვდა.

ვიტალი ჯაფარიძე

გამოიცა

ბორჯომელი კოლორიტი

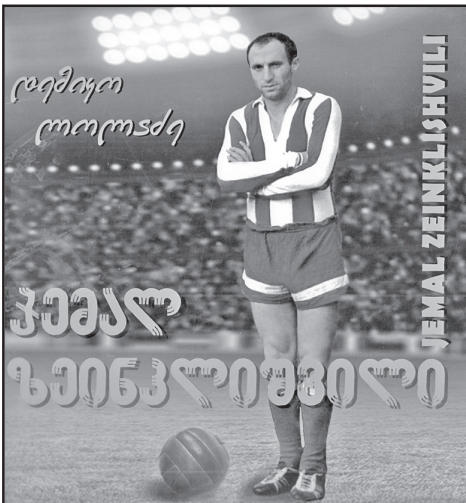
გივი ჩოხელინსა და მურთაზ ზურცილავას პოზიციაზე რომ მოგანდობენ თამაშს, ესე იგი შენში განსაკუთრებულ პოტენციალს ხედავენ. კიდევ უფრო დასაფასებელია ასეთი სარისკო ნაბიჯის გადადგმა მწვრთნელებისგან საჩემპიონო სეზონის განმავლობაში, როცა თითოეული შეცდომა ოქროს ფასს იძენს.

გავრიელ კაჩალინმა, რომ იტყვიან, ათიანში გაარტყმა და ჯგერალ ზეინკლიშვილის სახით თბილისის „დინამოს“ დაცვის ის ბურჯი გამოიქრნა, რომელმაც ღირსეული წვლილი შეიტანა 1964 წლის ტაშკენტის ტრიუმფში.

მართალია, შედარებით გვიან – 17 წლის ასაკში ჩარიცხეს მშობლიური ბორჯომის სპორტსკოლაში ვანო მეტრეველთან, მაგრამ გამორჩეული ოსტატობითა და ტექნიკით მალევე ჩამოყალიბდა უნივერსალად, რამაც მოგვიანებით გამოიხსნა ნაყოფი, როცა ნებისმიერ ამპლუაში წარმატებით ართმევდა თავს მასზე დაკისრებულ მოვალეობებს.

ხალასი იუმორის იშვიათი ნიჭით დაჯილდოებული „სვისტუნასგან“ სშირად გაიგონებდით – მე და ბრეჟნევი ერთ დღეს – 19 დეკემბერს ვართ დაბადებულნიო. მის თავშესაქცევ ისტორიებზე ხომ დაუსრულებლად შეიძლება საუბარი, რაც ისევ და ისევ გუნდის შედეგებზე აისახებოდა დადებითად.

ღირსებითი ორდენის კავალერმა საკავშირო ჩემპიონატების 171 მატჩში 6 გოლი გაიტანა, ქვეყნის თასის გათამაშებაში გამართულ 14 შეხვედრას კი 35 საერთაშორისო თამაში დაუმატა. მოპოვებული ჰქონდა სსრკ პირველობის ოქროსა და ორი ბრინჯაოს მედალი, ხოლო ისტორიულ 1964 წელს 33 საუკეთესო

სო ფეხბურთელს შორის დაასახელეს. ყოველივე ამის შესახებ, აგრეთვე საყვარელი გუნდიდან გაშვების მიზეზისა და სხვა უამრავი საინტერესო ამბის თაობაზე წიგნიერი გულშემატივარი დანვრილებით შეიტყობს ქართული ფეხბურთის დაუცხრომელი მემკვიდრისა და პოპულარიზატორის – დემიკო ლოლაძის მორიგი კრებულიდან, რომელმაც დღის სინათლე საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის ხელშეწყობით იხილა (რედაქტორი კახა ჭუმბურიძე, დიზაინერი კახა ბახტაძე, ტექნოდაქტორები ნუნუ ლოლაძე, სალომე კიკალიშვილი, კომპიუტერული უზრუნველყოფა ნუნუ ლოლაძე). დაკვირვებ, რომ გარეკანის უკანა გვერდს თვით ბატონი დემიკოს ნახატი ამშვენებს.

გიორგი შოთაძე

ფეხბურთი

კარკაჭული პანდემია

უპრპინის პრემიერლიგის ბინადარ ლვოვის „კარპატში“ კორონავირუსის პანდემიაა. როგორც Sportarena იტყობინება, კლუბში დაინფიცირების 26 შემთხვევა დადასტურდა.

ცნობილია, რომ ერთ-ერთი მათგანი მთავარი მწვრთნელია, 11 – ფეხბურთელი და 14 მათგანი – კლუბის სხვა მომსახურე პერსონალი, თუმცა, კონკრეტული სახელები არ გაჟღერებულა.

როგორც მოგეხსენებათ, „კარპატის“ რიგებში ქართველი მცველი ანდრო გიორგაძე თამაშობს. ისიც ვთქვათ, რომ ლვოვის გუნდს უკრაინის ჩემპიონატში უკანასკნელი მატჩი „მარიუპოლთან“ არ ჩაუტარებია.

ბაჰან დოლიძე

ჭაღრაკი

ბასიაშვილის მთავარი...

41 ქვეყნის 514 წარმომადგენელი მონაწილეობდა ევროპის საჭადრაკო კავშირის მიერ ორგანიზებული კონტინენტის ონლაინჩემპიონატის უძლიერესთა E ჯგუფში (2300 და უფრო მაღალი რეიტინგით).

პარტიისთვის თითოეულს 10 წუთი ეძლეოდა ყოველ სვლაზე 2-2 წამის დამატებით. შეჯიბრებაში 16 ქართველი დიდოსტატი ჩაება. ონლაინტურნირში კარგად ითამაშა ნინო ბაციაშვილმა: პირველ ტურში მან რვა შესაძლებლობიდან 5 ქულა მოაგროვა და ქალებში რუმინელი ირინა ბულმაგას (5.5 ქულა) შემდეგ მეორე იყო. ასევე, 5 ქულით მესამე ადგილზე ნინო ხომერკი გავიდა.

ბაციაშვილმა მე-2 ტურშიც რვა შესაძლებლობიდან 5 ქულას მოუყარა თავი და ისევ მეორე იყო (პირველ ადგილზე – ნინო ხომერკი).

ზე გასულ მერი არაბიძეს ქულით ჩამორჩა). სამაგიეროდ, ორი რაუნდის ჯამში 10 ქულით ყველას აჯობა და ჩემპიონატის მთავარი პრიზი დაიმსახურა. რუსმა მოჭადრაკეებმა – პოლინა შუვალოვამ და დარია ვოიტმა 9.5-9.5 ქულით, შესაბამისად, მეორე-მესამე ადგილები გაიყვეს. ტურების გამარჯვებულები – ბულმაგა და არაბიძე საბოლოოდ პრიზიორებში ვერ მოხვდნენ.

ვაჟთა ფინალურ 16 საუკეთესოში ქართველებმა ვერ გააღწიეს. აქ მთავარი პრიზი ალექსეი სარანას (რუსეთი) ხვდა – ფინალში დავიდ ნავარას (ჩეხეთი) მოუგო. მესამე ადგილზე სომეხი გაბრიელ სარქისიანი გავიდა, რომელმაც გადამწყვეტ შეხვედრაში თანამემამულე სერგეი მოვსესიანს აჯობა.

ლევან ცინცაძე

ინტერნეტიდან

წუნია სენაღა

თქვენს წინაშეა მკერდდალოცვილი ბოსნიელი ტელენამყვანი სენაღა ნურკიჩი, რომელიც არასოდეს გაურბოდა პირადი ცხოვრების დეტალებზე საუბარს და მისი ესოდენი პოპულარობაც სწორედ ამ სითამამემ და ყველაფრის წამოშორების მძაფრმა სურვილმა განაპირობა.

ნურკიჩის ქალმა სულ ახლახან დაინუნუნა, რომ მასთან ერთწლიან ტრფიალებას შინა მყოფი, ახლა კი უკვე გაშორებული, ამჟამად რუსეთში მობურთალი კოტ დივუარელი 25 წლის ფეხბურთელი სედრიკ გოგუა სექსის ამბებში დიდი ვერაფერი შვილია. თურმე, მისებრი სუსტი მამაკაცები სენაღას ცხოვრების არცთუ საამო წუთებს ასსენებენ.

სენაღა ნურკიჩმა დაწუნუნებისას ისიც აღნიშნა, რომ მამაკაცის კანის ფერს არანაირი მნიშვნელობა არა აქვს და საწოლში ბოთეობა შავკანიანებსაც კარგად „ხეხრებათ“. ბოლოს კი იმასაც გეტყვით, რომ სენაღა ტელენამყვანობამდე მეძავობით ირჩენდა თავს და „იმ საქმეში“ ჭკუა ნამდვილად მოეკითხება.

მანუჩარ გიორგაძე

საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟი

დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

არბიტრაჟის სახელით
საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის

საქმე №01-30/2020

დ. თბილისი

1 ივნისი, 2020 წელი

საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის თავმჯდომარემ მამუკა ღვინიაშვილმა, მხარეთა მონაწილეობის გარეშე განვიხილე საარბიტრაჟო უწყების საჯაროდ გავრცელების საკითხი.

გ ა მ ო ვ ა რ კ ე ბ ა :

საქართველოს საარბიტრაჟო პალატას საარბიტრაჟო სარჩელით მომართა ს/ს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიამ“ შპს „აქსისის“, ი.მ.ა „აქსისი პალასი-2“-ის, მაია დილევსკაიას, გედეონ სამარგულიანის, ლანა გიგაურის, გურამ ჭოხონელიძეს, ნინო გურგენიძეს, ეკატერინე სადრაძეს, ვასილ ებრაღიძეს, მარინე ჩიტიაშვილის, სტეფანე განჯელაშვილის, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს მიმართ, თანხის დაკისრების და იპოთეკით დატვირთული ქონების აუქციონზე რეალიზაციის შესახებ.

არბიტრაჟის უწყება საქმის განსახილველად დანიშნის შესახებ „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის დებულებით დადგენილი წესების შესაბამისად, არბიტრაჟისათვის ცნობილ მისამართებზე გაეგზავნათ მოპასუშეებს გედეონ სამარგულიანს, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს, მაგრამ ჩაბარების არაერთი მცდელობის მიუხედავად ვერ ჩაბარდათ.

საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის დებულების მე-17 მუხლის თანახმად თუ მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია ან მისთვის არბიტრაჟის შეტყობინების ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება და არბიტრაჟის მიერ ამ დებულების მე-16 მუხლით გათვალისწინებული შეტყობინების მიწოდებისა და ჩაბარების მცდელობა უშედეგო აღმოჩნდა, არბიტრაჟს უფლება აქვს მიიღოს გადაწყვეტილება არბიტრაჟის შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ. საჯარო შეტყობინება ხორციელდება იმ გაზეთის საშუალებით, რომელიც მასობრივად გავრცელებული მხარის საცხოვრებელი ადგილის შესაბამის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში. ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევაში არბიტრაჟის შეტყობინება ჩაბარებულად ითვლება გაზეთში გამოქვეყნებიდან მე-7 დღეს.

არბიტრაჟს მიიჩნია, რომ ვინაიდან მოპასუშეებს გედეონ სამარგულიანს, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს სარჩელში მითითებულ მისამართებზე გაგზავნილი უწყება ვერ ჩაბარდათ და ამასთან მათი სხვა ადგილსამყოფელის შესახებ არბიტრაჟისათვის უცნობია, საქმის განსახილველად დანიშნის შესახებ უნდა ეცნობოთ საჯარო შეტყობინებით.

ს ა რ ა ზ ო ლ უ ხ ი ო ნ ა ნ ი ლ ი :

ვიხელმძღვანელებ საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის დებულების მე-2, მე-17 მუხლებით და

დ ა ვ ა დ გ ი ნ ე ბ ა :

1. მოპასუშეებს გედეონ სამარგულიანს, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს საქართველოს საარბიტრაჟო პალატა წინამდებარე პუბლიკაციით ატყობინებს, რომ ს/ს „ვითიბი ბანკი ჯორჯიას“ საარბიტრაჟო სარჩელის განხილვა შპს „აქსისის“, ი.მ.ა „აქსისი პალასი-2“-ის და სხვათა მიმართ, თანხის დაკისრების და იპოთეკით დატვირთული ქონების აუქციონზე რეალიზაციის შესახებ, დანიშნულია 2020 წლის 25 ივნისს, 16:30 საათზე, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, ჟიული შარტავას ქ. 40, სართული 11.

2. გედეონ სამარგულიანს, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს განემარტოთ, რომ „არბიტრაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის თანახმად თუ მხარე არასაპატიო მიზეზით არ ცხადდება საქმის განხილვაზე ან არ წარმოადგენს თავის პოზიციასა და მტკიცებულებებს, არბიტრაჟს შეუძლია განაგრძოს საქმის განხილვა და გამოიყენოს გადაწყვეტილება მის ხელთ არსებული მტკიცებულებების საფუძველზე, თუ მხარეთა შეთანხმებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის დებულების მე-16 მუხლის მე-9 პუნქტის თანახმად თუ საქმის განხილვაზე არასაპატიო მიზეზით არ გამოცხადდა მხარე, რომელიც გაფრთხილებული იყო ამ მუხლით დადგენილი წესით და არბიტრაჟისათვის არ უცნობებია გამოუცხადებლობის საპატიო მიზეზის შესახებ, ასევე არ წარუდგენია თავისი პოზიცია და მტკიცებულებები, არბიტრაჟს შეუძლია განიხილოს დაგა და გამოიტანოს გადაწყვეტილება მის ხელთ არსებული მტკიცებულებების საფუძველზე, თუ მეორე მხარე არ მოითხოვს საქმის განხილვის გადადგენას.

3. გედეონ სამარგულიანს, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს ეცნობოთ, რომ საქმის განხილვას საარბიტრაჟო კოლეგია მამუკა ღვინიაშვილის, თეა ხამხაძის და ლაშა კალანდაძის შემადგენლობით. მათვე განემარტოთ, რომ საქართველოს საარბიტრაჟო პალატის მუდმივმოქმედი არბიტრაჟის დებულების მე-4 მუხლის თანახმად უფლება აქვთ გზავნილის ჩაბარებიდან 7 დღის ვადაში წერილობით მომართონ არბიტრაჟს საარბიტრაჟო კოლეგიის (კოლეგიის რომელიმე წევრის) აცხადების შესახებ, სადაც უნდა მიეთითოს აცხადების საფუძველი და მოტივები.

4. გედეონ სამარგულიანს, ევგენია მალინოვას და ელენა სულაძეს განემარტოთ, უწყება საქმის განხილვის შესახებ, მოპასუხისათვის ჩაბარებულად ითვლება საჯარო შეტყობინების გამოქვეყნებიდან მე-7 დღეს.

5. წინამდებარე დადგენილება გამოქვეყნდეს გაზეთში „საქართველოს რესპუბლიკა“.

სსოვნა

ომარ ფურცელაძე

რას წარმოვიდგენდით, რომ ისეთ გულისხმიერსა და ყველასათვის გვერდში მდგომ ადამიანს, რომელსაც ყველას სიხარული თუ გაჭირვება გულთან მიჰქონდა, ისე გააცილებდნენ ამქვეყნიდან, რომ მეგობრები საკადრის პატივს ვერ მივაგებდით. ამ გაჭირვებისა და მსოფლიო პანდემიის დროს 77 წლის ასაკში გარდაიცვალა პურპროდუქტების დარგის უმაღლესი რანგის ინჟინერ-ტექნოლოგი, თავისი საქმის პროფესიონალი, ეროვნული მოძრაობის აქტიური მონაწილე და მხურვალე მხარდამჭერი ომარ ფურცელაძე.

იგი გასული საუკუნის 70-იან წლებში მუშაობდა თბილისის №5 პურის ქარხნის ცვლის ინჟინრად, №1 პურის ქარხნის მთავარ ინჟინრად, ხოლო შემდგომ – ამავე ქარხნის დირექტორად. 90-იან წლებში მისი თაოსნობით შეიქმნა პურფუნთუშეულის ფირმა და წარმატებითაც ხელმძღვანელობდა მას. ბოლოს თავგაცობდა „ლოტიკის“ პურის ქარხანას.

ყურადღებიანი, თბილი და მოსიყვარულე ადამიანი მუდამ ხალხის სამსახურში იდგა. დაგვიანებით ვუსამძიმრებთ ბატონი ომარის ოჯახს, ახლობლებსა და სანათესაოს. დაუფინყარი იქნება მისი სსოვნა მეგობართა გულზეში.

საქართველოს პურის მრეწველთა კავშირის სახელით მაღსაზ ღოლიძე

შალვა, ვანო, ზვიად, მაია, ნატო, მანანა, ეკა მაგლობლიშვილები, ნინო, ნატო, დათო მიქელაძეები იუნყებიან, რომ გარდაეცვალათ მამიდა

ელენა

კონსტანტინეს

ასული მიქელაძე

და სამძიმარს უცხადებენ გარდაცვლილის ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია და დედამიწის შემსწავლელ მეცნიერებათა განყოფილება ღრმა მწუხარებით იუნყებიან, რომ აკადემიკოს დავით შენგელიას გარდაეცვალა შვილი, მხატვარი

მიხეილ შენგელია

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

პანაშედი: 4-5 VI, 17 სთ.

გამოსვენება: 6 VI, 15 სთ.

მისამართი: ნინოშვილის ქ. 36

© აზიტურიენტი, მშობელი, გამოცდაი...

ამის გაკეთება არ შეიძლება!

„რა მძნაბი იმ აბიტურიენტებმა, რომელთაც სიცხე მუდმივად 37, ან უფრო მაღალი გვაქვს?“ – ამ შინაარსის არაერთი კომენტარი მოჰყვა E.D.U.-ARIS.GE-ზე გამოქვეყნებულ ინფორმაციას იმის თაობაზე, რომ ეროვნულ გამოცდებზე შესვლის წინ აბიტურიენტებს თერმოსკრინინგი ჩაუტარდებათ და ვისაც სხეულის ტემპერატურა 37, ან უფრო მაღალი აღმოჩნდება, მისთვის, როგორც ამირან გამყრელიძემ განმარტა „იქნება ალტერნატიული შეთავაზება, რომ აბიტურიენტი არ დაიზაროს“.

ჯერჯერობით უცნობია, თუ რა იგულისხმება ალტერნატიულ შეთავაზებაში, თუმცა როგორც ცოტა ხნის წინ ჯანდაცვის მინისტრის პირველი მოადგილე თამარ გაბუნია აცხადებდა – „საუბარი იმაზეც არის, ოდნავ ტემპერატურის მატების შემთხვევაში, რამდენადაც იქნება შესაძლებელი შეიქმნას იზოლირებული კაბინები ამ აბიტურიენტებისთვის“.

სპეციალისტები ამბობენ, რომ ადამიანების გარკვეული კატეგორია, მთელი ცხოვრების განმავლობაში, ბუნებრივად არის დადგენილ ნორმაზე უფრო მაღალი, ან უფრო დაბალი ტემპერატურის მატარებელი და არაა გამორიცხული, რომ მათ თერმოსკრინინგის დროს 37+ გრადუსი დაუფიქსირდეთ. გარდა ამისა, არსებობს სხვა სამედიცინო ჩვენებები, როდესაც ადამიანს ხანგრძლივად აქვს მაღალი ტემპერატურა, მაგრამ ეს, ბუნებრივია, არ ნიშნავს იმას, რომ ის კორონავირუსითაა ინფიცირებული.

მედიცინის დოქტორი, ბოქორიშვილის კლინიკის მოზრდილთა ინფექციების დეპარტამენტის უფროსი მაია გიგაური იმ მიზეზებზე გვესაუბრა, რამაც, შესაძლოა, ტემპერატურის მატება გამოიწვიოს და აქვე იმ გამოსავალსაც შევხო, რაც, მისი აზრით, გაურკვევლობას თავიდან აგვარიდებს. მაია გიგაური: თერმორეგულაცია თავის ტვინში გვაქვს, რომელიც ამ ყველაფერს განაგებს და რა თქმა უნდა, ის ყველაფერზე შეიძლება იყოს დამოკიდებული. მთავარი აქ კლინიკური გამოვლინებებია – აქვს თუ არა ადამიანს კიდევ რამე.

– გარდა ვირუსისა, რის ფონზე შეიძლება ადამიანს სხეულის ტემპერატურა მოემატოს?

– შესაძლებელია, ეს ხდებოდეს მაშინ, როცა ადამიანს ქრონიკული ანთებადი კერები აქვს – სინუსიტი, ბრონქიტი, ან რაიმე მსგავსი. ამ დროს, შეიძლება, უფრო მაღალი ტემპერატურა აჩვენოს. თუმცა, ეს რომ ძალიან ხშირი იყოს, თერმოსკრინინგი არ იქნებოდა არც მაგალითად საზღვარზე, ან სხვაგან. ამიტომაც, მიმაჩნია, რომ თერმოსკრინინგი აუცილებელი უნდა იყოს, მაგრამ სწრაფი ტესტიც საჭიროა – თუ ვინმეს ტემპერატურა აღმოაჩნდა, მას იქვე სწრაფი ტესტი უნდა ჩაუტარდეს. პასუხი 3-5 წუთში ექნებათ და კოვიდ-19 გამოირიცხება.

– რას ეტყოდით აბიტურიენტებს, რომლებიც იმისგან თავის დასაზღვევად, რომ თერმოსკრინინგის მაღალი ტემპერატურა არ დაუფიქსირდეთ, წინასწარ სიცხის დამწვე საშუალების მიღებას გადაწყვეტენ?

– რას ამბობთ, მერე ველარ დანერუნ. იყო შემთხვევები, როცა გამოცდების წინ მშობლები ბავშვებს დამამშვიდებლებს ასმევდნენ და ზოგს გამოცდებზე ეძინებოდა. ასე რომ, არც ტემპერატურის დამწვე და არც დამამშვიდებელი გამოსავალი არ არის. პირიქით, ეს ყველაფერი უარყოფითად მოქმედებს. მათ რაც შეიძლება სხარტად უნდა იაზროვნონ და ამ დროს რომ დასუსტდნენ, გაითიშონ და ეძინებოდეთ, ნამდვილად არ იქნება კარგი.

რეკლამა

„საქართველოს რესპუბლიკაში“

ჩიქობავას ქ. №42/5. 599 79-76-79; 568 82-09-84

არდაპინყება

პროფესორ გივი მინდელის საზოგადოების წევრები — რევაზ თევზაძე, დათო დათოშვილი, გაიოზ გალდავაძე, ბონდო ქობულაძე, ივიკო საყვარელიძე, მერაბ მახარაძე, გურამ ახრახაძე, თამაზ ყაჭეიშვილი, როლანდ იოსელიანი, ჯუმბერ გონაშვილი, რევაზ არველაძე, გია მახარაძე, ომარ ცაავა, გია რამიშვილი, ვალერი ვარდოსანიძე და თამაზ გოგინაშვილი დიდი მონატრებით იუნყებიან, რომ ა. წ. 3 ივნისს დაბადებიდან 91 წელი შეუსრულდებოდა ამავე საზოგადოების მთავარ დამფუძნებელს, საქართველოს რესპუბლიკის სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოების ყოფილ პრეზიდენტს, საქართველოს მცირე ელექტრომანქანების კვლევითი ინსტიტუტის დამფუძნებელსა და უცვლელ დირექტორს, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორს, ჭეშმარიტად ღვაწლმოსილ მამულიშვილს, დედაქალაქის უსაყვარლეს კოლორიტ პიროვნებასა და ჩვენი „კუთხის“ პირველ უსტაბაშს, ბატონ

ნელი შეუსრულდებოდა ამავე საზოგადოების მთავარ დამფუძნებელს, საქართველოს რესპუბლიკის სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოების ყოფილ პრეზიდენტს, საქართველოს მცირე ელექტრომანქანების კვლევითი ინსტიტუტის დამფუძნებელსა და უცვლელ დირექტორს, ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორს, ჭეშმარიტად ღვაწლმოსილ მამულიშვილს, დედაქალაქის უსაყვარლეს კოლორიტ პიროვნებასა და ჩვენი „კუთხის“ პირველ უსტაბაშს, ბატონ

გივი მინდელს

ძმოს გივი, ეჭვგარეშეა, რომ მანამ შენი „კუთხის“ თუნდაც ერთი წევრიც კი ამ ქვეყანაზე იარსებებს, „3 ივნისის“ გახსენებას დაგინწყება არ უნერია.

დიდი რეჟისორის „თამაშის დასასრული“

თბილისში 7 ივნისს რუსთაველის აკადემიური თეატრის სცენაზე პირველად გაიმართება ყველაზე უჩვეულო პრემიერა — სპექტაკლი მაყურებლის გარეშე, რომლის ნახვაც პირდაპირ თეატრში მილიონობით მაყურებელს შეეძლება.

მსოფლიო პანდემიის გამო, სპეციალური დისტანცირებით, ცარიელ დარბაზში დიდი რეჟისორი რობერტ სტურუა, ცნობილი დრამატურგის სემუელ ბეკეტის „თამაშის დასასრულს“ წარ-

მოგიდგენთ. ამ ორიგინალური სპექტაკლის რეჟისორის თანაშემწეა თეა მარგველაშვილი, ქორეოგრაფია ეკუთვნის კოტე ფურცელაძეს, მხატვარი კი მირონ შველიძე გახლავთ. სპექტაკლი დიდმა რეჟისორმა მეგობრის, მსოფლიო დონის კომპოზიტორის გია ყანჩელის უკვდავ ხსოვნას მიუძღვნა.

მელოდია ქართულ ჭაჭას

ცნობილი იაპონელი პიანისტი კეიკო მაცუი საქართველოში მოგზაურობის ისტორიას იხსენებს და ამის გამოსახატად ჭაჭას სიმღერას უძღვნის. შესაბამისი ვიდეო პიანისტის და კომპოზიტორის Facebook-ის გვერდზე განთავსდა.

კომპოზიცია A Night With Cha Cha მუსიკოსის 2013 ალბომში Soul Quest შევიდა.

აივაზოვსკი აუქციონზე

ცნობილი რუსი მარინისტის ივან აივაზოვსკის ტილო „ნეაპოლის ყურე“ Sotheby's აუქციონის ტოპ-ლოტი გახდა.

1878 წელს შესრულებული პეიზაჟი 2 295 000 გირვანქა სტერლინგად გაიყიდა. ლოტის საწყისი ღირებულება ორჯერ ნაკლები იყო. აუქციონზე აივაზოვსკის კიდევ ერთი ნამუშევარი „გემი მთვარის შუქზე“ 435 000 გირვანქა სტერლინგად გაიყიდა. ტილო 1868 წლით თარიღდება.

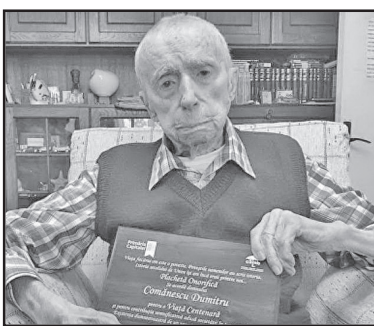
მამადაპითოზა თბილისში

4 ივნისს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია დღესასწაულობს დავით გარეჯელის ხსენებას.

ეს დღესასწაული გარდამავალია და ამაღლების შემდგომ ხუთშაბათს აღინიშნება. თბილისში განსაკუთრებულად აღინიშნება მამადაპითოზა. ამბობენ, თურმე, თავდაპირველად ეს ქრისტიანული სამლოცველო მამა დავითს კლდოვან ფერდობზე გამოუქვამავს. საგულისხმოა, რომ მამა დავითი ერთ-ერთი ასურელი მამათაგანი იყო, ხოლო მის მიერ საფუძველჩაყრილ მონასტერში — „და ვითარცა განმრავლდნენ ძმანი და ესმა ჰამბავი მისი წმიდისა და ღირსისა მამისა დავითისა“.

თბილისის მფარველი წმინდანის — მამა დავით გარეჯელის მიერ იერუსალიმიდან ჩამოტანილი „მადლის ქვა“ ინახება სიონის საკათედრო ტაძარში.

გიული ლიპარტია

უზუსტი კაცი

მსოფლიოში უზუსტესი კაცი ბუქარესტის მცხოვრები, III წლის დიმიტრი კომანესკუ გახდა. მას ეს ტიტული ბრიტანელი ბობ უეიტონის გარდაცვალების შემდეგ ერგო. კომანესკუ 1908 წლის 8 ნოემბერს დაიბადა. ის პროფესიით მათემატიკოსია. შემდეგ კი სოფლის მეურნეობა შეისწავლა და ამ დარგში 70 წელი იმუშავა.

მსოფლიოს ყველაზე ხანდაზმული კაცი ამბობს, რომ მისი სიცოცხლის ხანგრძლივობა ოჯახის წევრების სიყვარულმა და თბილმა დამოკიდებულებამ განაპირობა. მსოფლიოს უზუსტესი ადამიანი 112 წლის ბობ უეიტონი სიმსივნით დაიღუპა.

ყველაზე სუფთა კაპრი მსოფლიოში

ამერიკელმა მეცნიერებმა მიაკვლიეს ადგილს, სადაც ჰაერი ჯერ კიდევ ბოლომდე თავისუფალია ადამიანის საქმიანობით წარმოქმნილი მავნებელი ნაწილაკებისგან. კოლორადოს უნივერსიტეტის მეცნიერებმა შეფასებით, დედამიწაზე ყველაზე სუფთა ჰაერი სამხრეთის ოკეანის თავზეა. ესაა წყლის აუზი, რომელიც ანტარქტიდას აკრავს გარს.

მსოფლიოს მოსახლეობის 90% დაბინძურებულ ჰაერს სუნთქავს. ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის ინფორმაციით, ჰაერის ხარისხი ყოველწლიურად 7 მილიონამდე ადამიანის სიცოცხლის მიზეზი ხდება. გარდაცვლილთა 50%-ზე მეტი ჩინეთსა და ინდოეთში მცხოვრები ადამიანები არიან.

უხვედრა... ნახევარი საუკუნის უხვედრა

დედის მიერ მიტოვებული ირლანდიელი და-ძმა ერთმანეთს 50 წლის შემდეგ შეხვდა. 58 წლის დევიდ მაკბრაიდმა და მისმა 52 წლის დამ, ჰელენ უორდმა ერთმანეთი ტელეფონს საშუალებით იპოვეს. დევიდ მაკბრაიდი დედამ ქუჩაში გაჩერებულ მანქანასთან 1962 წელს, ჰელენ უორდი კი სატელეფონო ჯისურში 1968 წელს დატოვა.

მაკბრაიდმა ამის შესახებ მხოლოდ 15 წლის ასაკში, დაბადების მოწმობის აღებისას გაიგო. ჰელენ უორდმა პატარა ასაკიდან იცოდა, რომ ის იშვილეს.

18 წლის ასაკში მან დნმ-ის ტესტი ჩაიტარა, შემდეგ კი ნათესავების პოვნის მიზნით ის ონლაინ-ბაზაში შეიტანა. რამდენიმე დღის შემდეგ ტელეფონს პროდიუსერებმა ამავე ბაზაში დევიდის დნმ-ის ნიმუში შეიტანეს და თანხვედრა აღმოაჩინეს. ტელეფონს საშუალებით დაძმა გაიგო, რომ მათი მამა დუბლინში ერთ-ერთი მაღაზიის მენეჯერი იყო და კიდევ 12 შვილი ჰყავდა. ამასთან ერთად, ის პროტესტანტი იყო, მისი საყვარელი, დევიდი — კათოლიკე. 50 წლის წინ ასეთი რელიგიური კონფლიქტი სკანდალს გამოიწვევდა, ამიტომ დევიდისა და ჰელენის დედამ შვილებზე უარი თქვა. დევიდისა და ჰელენის მამა — 1993 წელს, დედა კი 2017 წელს გარდაიცვალა.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA

ბ. ჩიქობავას (ყოფილი საბჭოს) ქუჩა №42/5
ტელ: 296-72-86

მთავარი რედაქტორი
საბარტაძე ძოგუღია
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიანაშვილი
599 53-76-16;

ალეკო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;
პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „ახალი საუკუნე —
გაზეთ „საქართველოს
რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 53-76-16; 599 36-00-35
შპს „თანადგომმა“-გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

იბეჭდება გამომცემლობა
„ქოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა
საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ
შუამავთაში მასალები
დაიბეჭდება
ავტორთა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრება-
ბი, შესაძლოა, გუდაზ
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხს აბეზენ
ავტორები.

„საქართველოს
რესპუბლიკა“
განი გაზეთია.
აუსილავლად
გამოიწერა. რასაც
აქ წაიკითხავ.
სხვაგან ვერ ნახავ!

უხვედრა ვაჭრის ქარსი:

აუზ ფონური - 3.0772; პარკი - 3.4366;
ბრიტანული პირაპნა სტარლინგი - 3.8671;
100 რუბლი - 4.4862; თურქული ლირა - 0.4542;
აზერბაიჯანული მანათი - 1.8101;
1000 სომხური დრამი - 6.3611.

აივნები 4 ივნისისთვის

აღმოსავლეთი სანაპირო:

ბარა -	ლაპე	+13,	ფა	+31
მთიანი რაიონები -	ლაპე	+7,	ფა	+30
დასავლეთი სანაპირო:				
ბარა -	ლაპე	+11,	ფა	+32
მთიანი რაიონები -	ლაპე	+8,	ფა	+30
თბილისი:	ლაპე	+16,	ფა	+32

დაგვიკავით, მოგვწერათ:

ტელ: 296-72-86, 599-79-76-79, 568-82-09-84

ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru

და sakresp@top.ge

ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge